

Výchovné a vzdělávací strategie využívané v předmětu Náboženství

I. Strategie směřující ke kompetenci k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

II. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají

III. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory v komunitním kruhu
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích
- Žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- Zařazujeme využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- Uplatňujeme ve výuce brainstorming, hraní rolí
- Využíváme prožitkové vyučování
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší - mladší, akce pro rodiče a veřejnost)

IV. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku

vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu

- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- Využíváme komunitního kruhu, řízení diskuse, prezentace názorů žáků
- Žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- Výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- Ve výuce jsou využívány hry
- V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci - mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

V. Strategie směřující ke kompetenci občanské

- K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme komunitní kruh
- Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

VI. Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- Žádnou práci žáky netrestáme

Nepovinný předmět NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu

Organizační vymezení:

1. Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně
2. Je určen všem žákům 1. – 9. tříd. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.
3. Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu
4. Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí). Žáci se zpravidla jednou do roka účastní diecézního setkání dětí v Hradci Králové. Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Obsah výuky:

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible (Kniha knih - fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo ; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů)
2. Ježíš Kristus a Církev (Boží Syn a pravý člověk; Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus - zakladatel Církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve)
3. Křesťanství v praktickém životě (Lidský život jako dar, moje osobní identita; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí)

Od 4. ročníku lze tato témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijí:

Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.)

Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.)

Všemi tématickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům a tradicím.

1. třída - Jsem s tebou

Vazba na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žák poznává symboliku chleba a křížové cesty, dotýká se lidského utrpení a dostává základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení liturgie.
- Žák se seznámí se zeměpisnými reáliemi biblických příběhů a základními událostmi Ježíšova života, podle kterých se naučí hodnotit svůj život a aplikovat vzory.

Kompetence k řešení problémů

- Žák rozumí tomu, že se křesťané modlí za sebe navzájem, zvláště prožívají-li nějaké problémy.

Kompetence komunikativní

- Žák prožívá radost z obdarování a porozumí slavení, uvědomí si hodnotu rodiny a vděčnosti z daru.

Kompetence sociální a personální

- Žák na základě zkušenosti s vlastními schopnostmi a hranicemi rozvíjí pozitivní postoj k sobě samému a k životu. Zažívá, že k životu potřebuje druhé lidi.
- Žák si uvědomuje základní zásady chování a zodpovědnost v rodině a v dětském kolektivu.

Kompetence občanské

- Žák objevuje, že může sám přinést svůj příspěvek ke zdařilému lidskému soužití.
- Žák je úměrně svému věku obeznámen s křesťanským způsobem jednání a cvičí se v něm.

1.1 Bůh nám dává život

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem

OSV – rozvoj základních rysů kreativity

1.1.0 KAŽDÝ JSME JINÝ, A TO JE DOBŘE

Očekávaný výstup:

Žák jmenuje projevy starosti Boha o člověka.

Žák definuje vlastní jedinečnost, jedinečnost druhého a učí se ji respektovat.

Vzdělávací obsah:

Položit základ vztahům ve skupině

Jméno a jedinečnost každého člověka

1.1.1 UMÍŠ SE DOBŘE DÍVAT?

Očekávaný výstup:

Žák umí pojmenovat věci ve svém okolí a jejich význam pro svůj život. Základy porozumění symbolům.

Žák si má procvičit základy soustředění a zúčastnit se aktivně děkovné modlitby.

Vzdělávací obsah:

Položit základy soustředění a vnímat ne-obyčejně obyčejné věci

Děkovná modlitba vlastními slovy

1.1.2 UMÍŠ DOBRĚ NASLOUCHAT?
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje zvuky kolem sebe a vnímá jejich prostřednictvím své okolí. Žák si má procvičit základy soustředění a objevit naslouchání ticha.
Vzdělávací obsah:
Učit se ztišení a naslouchání Biblický příběh o starostlivosti dobrého pastýře (J 10,1–18)
1.1.3 KOHO MÁM NEJVÍC RÁD?
Očekávaný výstup:
Žák jednoduše definuje pozitivní vztah k věci, kterou má rád, a vysvětlí projevy důvěry a lásky. Žák definuje své místo v rodině a modlitbu za rodiče.
Vzdělávací obsah:
Žijeme v rodině Bůh říká lidem: Mám vás rád Děkovná modlitba za rodiče
1.1.4 MOJE RUCE UMĚJÍ POMÁHAT
Očekávaný výstup:
Žák popíše, co kladného i záporného umí svou rukou vyjádřit. Žák navrhne způsoby, jak může druhým pomáhat, a vysvětlí větu: Bůh mě má rád a já mám rád... Žák se má zúčastnit modlitby, ve které prosí o pomoc pro své kamarády.
Vzdělávací obsah:
J 3,16 Pomoc přijímat a pomoc poskytovat Prosebná modlitba za kamarády
1.1.5 SLAVÍME
Očekávaný výstup:
Žák popíše atmosféru oslavy jako přátelského setkání u společného stolu, se společným jídlem a s dárky, aplikuje závěry na oslavu svých narozenin. Žák vysvětlí vlastními slovy symboliku společného stolu - jako znamení společenství a dáreků - znamenajících radost pro dávajícího i pro obdarovaného.
Vzdělávací obsah:
Slavení a oslava jako prostor setkávání a obdarovávání Dar jako znamení lásky Narozeniny a děkovná modlitba za dar života
1.1.6 MODLITBA
Očekávaný výstup:
Žák pojmenovává ve svém okolí znamení křesťanského světa a vysvětlí znamení kříže.
Vzdělávací obsah:
Lidé zakoušejí Boží podporu, vyprávějí o ní a odpovídají na ni znameními a slovy Znamení křesťanského světa Znamení kříže

1.1.7 MODLITBA OTČE NÁŠ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí významem slova „církev“ jako velké rodiny, která se schází na společné oslavě, raduje se a Bohu děkuje. Žák doplní první slova modlitby Otče náš.
Vzdělávací obsah:
Začíná výuka prvních slov modlitby Otče náš, která pokračuje v dalších hodinách. Církev, jako společenství lidí, scházejících se ke společné oslavě Boha. Kostel a základní předměty v kostele, zejména pak obětní stůl, svatostánek a křtitelnice. Při této příležitosti je vhodné navštívit kostel.
1.1.8 SLAVNOST VŠECH SVATÝCH
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem církev – rodina, do které patří také svatí, kteří nám pomáhají svými přimluvami. Žák vlastními slovy interpretuje legendu o svatém Mikuláši a tradice s ní spjaté.
Vzdělávací obsah:
Téma zařazujeme aktuálně podle liturgického roku Svatí, kteří odpovídali na Boží lásku Křestní patron Svatý Mikuláš Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé
1.2 Bůh nám dává svého Syna
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé kolem nás:</i> Život a funkce rodiny <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
1.2.9 ADVENT
Očekávaný výstup:
Žák objasní slovo advent, které vyjadřuje dobu přípravy na velkou slavnost – oslavu Ježíšových narozenin. Žák vysvětlí vztah mezi slovem „dar“ a Ježíšem, kterého milující Bůh dává lidem.
Vzdělávací obsah:
Smysl a hodnota darů Symbolika světla na adventním věnci KKC 522–524
1.2.10 MARIA – JEŽÍŠOVA MAMINKA
Očekávaný výstup:
Žák porovná vlastnosti své hodné maminky a Ježíšovy maminky. Žák se má seznámit s událostí Zvěstování Páně s důrazem na Mariinu důvěru v Boha.
Vzdělávací obsah:
Osobnost maminky Zvěstování Páně (L 1,26–38) KKC 484–511

1.2.11 JOSEF – JEŽÍŠŮV OCHRÁNCE
Očekávaný výstup:
Žák porovná vlastnosti správného tatínka s vlastnostmi svatého Josefa. Žák vysvětlí, jak se Bůh stará o rodinu svého Syna.
Vzdělávací obsah:
Osobnost otce Portrét osobnosti svatého Josefa KKC 437, 1655
1.2.12 BETLÉMSKÉ UDÁLOSTI
Očekávaný výstup:
Žák porovná nenápadnost a chudobu Ježíšova narození a svět Vánoc, v němž se mnohé děti pohybují.
Vzdělávací obsah:
Vánoční evangelium (L 2,6–20) Oslava ve společenství
1.2.13 BETLÉMSKÁ HVĚZDA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí znamení betlémské hvězdy, která je světlem ukazujícím cestu. Žák propojí vánoční události s dnešním světem a doplní, co pro něj může být „hvězdou“.
Vzdělávací obsah:
Mudrci se klanějí malému Ježíši (Mt 2,1–12) Znamení betlémské hvězdy KKC 528, 563
1.3 Bůh nám dává své slovo
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Místo, kde žijeme:</i> Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme <i>Český jazyk a literatura:</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení
1.3.14 BIBLE
Očekávaný výstup:
Žák za pomoci obrázků pojmenuje hlavní biblické události. Objasní, co obsahuje Bible a význam této knihy jako daru lidem.
Vzdělávací obsah:
Boží slovo, Boží dar člověku KKC 101–133
1.3.15 ZEMĚ, VE KTERÉ JEŽÍŠ ŽIL
Očekávaný výstup:
Žák popíše přírodní podmínky biblické země – vysvětlí slova: poušť, řeka, jezero a názvy měst Betlém a Nazaret. Porovná podmínky života v Palestině s dnešním životním stylem.
Vzdělávací obsah:
Základní reálie biblické země

1.3.16 SVATBA V KÁNI GALILEJSKÉ
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje Ježíšův první zázrak na svatbě v Káni Galilejské.
Žák porovná Ježíšovu moc proměnit vodu ve víno a schopnost proměnit smutek v radost.
Vzdělávací obsah:
Svatba v Káni Galilejské (J 2,1–12)
1.3.17 JEŽÍŠ POVOLÁVÁ UČEDNÍKY
Očekávaný výstup:
Žák popíše okolnosti povolání učedníků a naučí se jména některých z nich.
Žák vysvětlí, co znamená být Ježíšovým učedníkem.
Vzdělávací obsah:
Ježíš povolává učedníky (Mt 19,13–15; Mt 4,18–22)
Základ společenství, které trvá dodnes
1.3.18 JEŽÍŠ UTÍŠUJE BOUŘI
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš utiší bouři. Vyvodí závěry pro situace, kdy má strach.
Vzdělávací obsah:
Ježíš utiší bouři (Mk 4,35–41; L 8,22–25)
1.3.19 JEŽÍŠ UČÍ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam slova podobenství a přirovnání o domu postaveném na skále.
Žák posoudí nutnost pevných základů vlastního života.
Vzdělávací obsah:
Podobenství o domu na písku a na skále (Mt 7,24–27; L 6,46–49)
1.3.20 JEŽÍŠ UZDRAVUJE SLEPÉHO
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš uzdravuje slepého.
Žák aplikuje závěr příběhu na přítomnost nemocných nebo postižených lidí ve svém okolí a své chování k nim.
Vzdělávací obsah:
Uzdravení slepého (Mk 10,46–52; L 18,35–43)
1.4 Bůh nám dává nový život
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků (Velikonoce)
<i>Rozmanitost přírody:</i> Princip rovnováhy přírody
<i>Český jazyk a literatura:</i> Základy obrazné řeči
<i>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)</i>
1.4.21 POSTNÍ DOBA
Očekávaný výstup:
Žák provede rozbor jednání lidí v různých typových situacích a odliší správné jednání od nesprávného.
Žák porovná proměny přírody kolem nás s atmosférou velikonočních událostí.
Vzdělávací obsah:
Pozorování a vcítění se do přírody, která se probouzí k životu
KKC 654–655, 1095

1.4.22 KŘÍŽ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí znamení kříže jako znamení smrti a nového života. Žák reprodukuje děj křížové cesty podle názorných obrázků.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta KKC 609–618
1.4.23 SVATÝ TÝDEN
Očekávaný výstup:
Žák navrhne způsoby, jimiž lze projevovat chválu, úctu a spolu s druhými se radovat. Žák popíše Ježíšův vjezd do Jeruzaléma a hlavní události Svatého týdne.
Vzdělávací obsah:
Společná oslava Květné neděle Vstup do Svatého týdne L 19,28–38
1.4.24 POSLEDNÍ VEČEŘE
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje průběh poslední večeře jako událost, kdy se Ježíš loučí s přáteli a dává jim jako dar sám sebe. Žák objasní symboliku chleba.
Vzdělávací obsah:
Poslední večeře jako slavnost (L 22,7–20) KKC 1328–1344
1.4.25 JEŽÍŠ ZEMŘEL A ŽIJE
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, jak bolest a smutek patří k lidskému životu a že Ježíš nás v nich doprovází. Žák reprodukuje v jednoduché souvislosti s velikonoční liturgií události Svatého týdne.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (L 23,1–56) KKC 571–573
1.4.26 JEŽÍŠ JE VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol světla, slunce, zvonů a vysvětlí znamení na velikonoční svíci. Reprodukuje událost vzkříšení.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (L 24,1–11) KKC 638–655
1.4.27 POKOJ VÁM!
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje události ve večeřadle, kdy se Ježíš dává poznat všem apoštolům. Žák objasní důvod radosti Ježíšových učedníků a touhu učedníků předávat tuto radost dál.
Vzdělávací obsah:
Ježíš se dává poznat učedníkům (J 20,19–23) KKC 730

1.4.28 NEDĚLE
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam neděle jako dne, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání. Žák vysvětlí křesťanské slavení neděle jako oslavy Ježíšovy stálé přítomnosti ve společenství věřících.
Vzdělávací obsah:
Smysl prožívání neděle a nedělní bohoslužby KKC 1322–1419, 2168–2195
1.4.29 JEŽÍŠ ODCHÁZÍ K OTCI
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje událost Ježíšova nanebevstoupení a příslib, že Ježíš pošle „pomocníka“. Žák - rozbor situací, ve kterých odchod a rozloučení nemusí vždy znamenat ztrátu.
Vzdělávací obsah:
Událost Ježíšova odchodu k Otci (Mk 16,19; L 24,50nn; Sk 1,4–11) KKC 659–667
1.5 Bůh nám dává radost
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Slavení neděle, odpočinek, režim dne <i>OSV</i> – péče o dobré vztahy <i>OSV</i> – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
1.5.30 JEŽÍŠ NÁS NENECHÁVÁ SAMOTNÉ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí vážnost dodržení slibu. Žák reprodukuje události seslání Ducha Svatého a zaměří pozornost na viditelné i neviditelné proměny, které způsobuje.
Vzdělávací obsah:
Událost seslání Ducha Svatého (Sk 2,1–4) KKC 687–741
1.5.31 MARIA
Očekávaný výstup:
Žák porovná lásku své maminky s láskou Marie, „maminky všech lidí“. Žák navrhne způsoby projevení vděčnosti za lásku.
Vzdělávací obsah:
Mariina láska jako vzor mateřské lásky KKC 963–975
1.5.32 JSME SVĚTLO SVĚTA
Očekávaný výstup:
Žák navrhne formy jednání lidí, kteří patří mezi Ježíšovy přátele. Žák ilustruje fakt, že Duch Svatý působí i dnes.
Vzdělávací obsah:
Přirovnání Ježíšových přátel ke světlu světa a soli země (Mt 5,15–16) KKC 949–953

1.5.33 CÍRKEV
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem církev jako společenství lidí sjednocených v Duchu Svatém, kteří žijí své radosti i problémy a scházejí se ke společné modlitbě.
Vzdělávací obsah:
Ježíš jako základ církve (J 15,1–7) KKC 748–801
1.5.34 MODLITBA OTČE NÁŠ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem „modlitba“ a zopakuje modlitbu Otče náš. Žák formuluje rozdíl mezi modlitbou díky, proseb a chvál.
Vzdělávací obsah:
Modlitba Otče náš (Mt 6,9–13) Modlitba vlastními slovy
1.5.35 ROZCHÁZÍME SE, ABYCHOM SE SEŠLI
Očekávaný výstup:
Žák navrhne způsoby, jak člověk může dál šířit dobro a radost.
Vzdělávací obsah:
Jděte do celého světa (Mt 28,19–20)

2. třída - Poznáváme Boží lásku

Vazba učiva 2. ročníku na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- V tematickém celku věnovaném stvoření a počátkům dějin spásy žáci získávají základy lidského a křesťanského života o vztahu Boha ke světu a k lidem. Žáci začínají vnímat stvořený svět jako znamení Boží lásky, poznávají úlohu andělů a seznamují se s požadavkem dostát svým jednáním skutečnosti, že člověk byl stvořen k Božímu obrazu.

Kompetence k řešení problémů

- Žák umí aplikovat vzory světců na jednání v dnešní době, zvláště příklad Panny Marie a jejího řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Dítě je schopno jednoduchým způsobem vyprávět a interpretovat základní evangelní příběhy.

Kompetence sociální a personální

- Žák poznává, že opravdový dar je darovaný s upřímným srdcem a nezištně. Porozumí úměrně svému věku skutečnosti, že křesťanství vyzývá učit se umění vzdávat se něčeho svého ve prospěch druhého.
- Žák rozumí významu pomoci a služby druhým lidem.

Kompetence občanské

- Žák má základní porozumění o možnosti zneužití moci.
- Žák si uvědomuje, co znamená stát se členem církve a působit v ní, v rodině, ve farnosti a na celém světě ve prospěch dobra lidstva.

2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

Místo, kde žijeme: Domov

Rozmanitost přírody: Porovnávání a třídění látek

EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí

2.1.1 DĚKUJEME ZA PRÁZDNINY, ZA DOMOV A KAMARÁDY

Očekávaný výstup:

Žák vysvětlí Boží přítomnost v díle stvoření a ve společenství.

Žák formuluje díky Bohu Otci za jeho dobrotu a blízkost o prázdninách.

Vzdělávací obsah:

Zážitky a dojmy z prázdnin

Obnovení atmosféry důvěry a upřímnosti

Děkováná modlitba

2.1.2 DÍVÁME SE KOLEM SEBE
Očekávaný výstup:
Žák poznává původ věcí, jako výsledek spolupráce Boha s člověkem Posílení vědomí, že Bůh ví o každém a má ho rád Žáci si při společné procházce po městě všimají využívání přírodních darů člověkem.
Vzdělávací obsah:
Boží stvoření v přírodě Původ materiálů, ze kterých vznikají lidská díla Boží stvoření ve světě techniky KKC 302, 307
2.1.3 BŮH VŠE UDĚLAL PRO NÁS
Očekávaný výstup:
Žák popíše zprávu biblického textu o vzniku země a života Žák vlastními slovy vyjádří, že celý svět je znamením Boží lásky k člověku (byl stvořen pro člověka)
Vzdělávací obsah:
Gn 1,3–2,3 Stvoření světa KKC 279–304
2.1.4 ANDĚLÉ, BOŽÍ SLUŽEBNÍCI A POSLOVÉ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí na konkrétním případě úlohu anděla. Žák objasní význam modlitby k andělu strážnému.
Vzdělávací obsah:
Andělé, jejich poslání a služba KKC 328–336
2.1.5 ČLOVĚK JAKO BOŽÍ OBRAZ
Očekávaný výstup:
Na základě biblického příběhu jmenuje žák podstatné rysy člověka jako obrazu Boha Žák objasní skutečnost, že člověk je stvořen z lásky a má ji šířit dál a uvede příklady jeho konkrétní spolupráce
Vzdělávací obsah:
Místo člověka v řádu stvoření Jedinečnost a odpovědnost za svět Gn 1,26–31 KKC 279–308, 282
2.1.6 SELHÁNÍ PRVNÍCH LIDÍ
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblickou zprávu o selhání prvních lidí Vyvodí z konkrétních příkladů důsledky rozhodnutí se člověka pro dobro nebo pro zlo
Vzdělávací obsah:
Selhání prvních lidí (Gn 3,1–23) KKC 385, 396–400

2.1.7 Po prvním hříchu
Očekávaný výstup:
Žák jednoduše formuluje v čem spočívá hodnota každého člověka Žák rozumí, že odlišnost lidí je pro něj obohacením ne překážkou
Vzdělávací obsah:
Téma je záměrně vztaženo pouze na etickou rovinu, která je dětem srozumitelnější. Gn 4,1–16 Každý jsme jiný a není třeba si závidět KKC 401
2.1.8 Bůh zachraňuje
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblický příběh Noeho a rozumí základům jeho symbolické interpretace Žák demonstruje postoje důvěry a poslušnosti na konkrétních případech
Vzdělávací obsah:
Gn 6,5–9 Noe – příklad víry KKC 56
2.1.9 Kdo chce být jako Bůh?
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblický příběh rozdělení lidstva a základy jeho symbolické interpretace Žák objasní, jak zaměřenost na sebe vzdaluje člověka od druhých lidí.
Vzdělávací obsah:
Gn 11,1–9 Touha světa po lásce, porozumění a záchraně KKC 57
2.2 Bůh k nám mluví
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
2.2.10 Bůh slibuje Zachránce
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí slovo Advent a základní smysl této liturgické doby Žák objasní souvislost poselství Adventu s touhou po záchraně z tíživé situace.
Vzdělávací obsah:
Starý zákon jako čas očekávání Zachránce Proroci Bůh neopouští člověka ani po jeho selhání Gn 3,15 Iz 11,1–9
2.2.11 Zvěstování příchodu Božího Syna
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje příběh židovské dívky Marie a její příbuzné Alžběty. Žák interpretuje obsah modlitby Zdrávas Maria.

Vzdělávací obsah:
L 1,26–56 Modlitba Zdravas Maria KKC 498,499
2.2.12 Z NAZARETA DO BETLÉMA
Očekávaný výstup:
Žák popíše historickou událost narození Ježíše Krista. Žák zdůvodní zájem společnosti o lidi, kteří nejsou hned sympatičtí.
Vzdělávací obsah:
Události Ježíšova narození v Božím plánu Josef a Maria – příklady důvěry L 2,1–5 KKC 437, 497
2.3 Bůh k nám přichází
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
2.3.13 NARODIL SE KRISTUS PÁN
Očekávaný výstup:
Žák vyjádří vlastními slovy poselství Ježíšova narození v chudobě a slabosti. Žák objasní, jakým způsobem jsou dárky vyjádřením radosti z obdarovávání Bohem. Žák rozliší, že přes vnější věci může vnímat vnitřní obsah.
Vzdělávací obsah:
L 2,6–20 Oslava Vánoc jako oslava příchodu Zachránce, jehož velikost stojí v protikladu s chudobou, ve které se rodí
2.3.14 MUDRCI SE KLANĚJÍ DÍTĚTI, ÚTĚK DO EGYPTA
Očekávaný výstup:
Žák popíše postavy tří králů a symboliku jejich darů Vysvětlí, kdy člověk jedná jako král - když bude trpělivý, rozdělí se s druhými.
Vzdělávací obsah:
Mi 5,2 Mt 2,1–16 Symbolika darů Slavnost Zjevení Páně KKC 528
2.3.15 JEŽÍŠ - SVĚTLO NÁRODŮ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol posvěcené svíce. Žák vysvětlí symboliku světla jako symbolu radosti a dobra v našem jednání. Zdůvodní, kdy naše jednání je pro naše okolí přínosem a kdy naopak kazí vztahy.
Vzdělávací obsah:
L 2,22–39 Svátek Uvedení Páně do chrámu Symbol světla KKC 529

2.3.16 JEŽÍŠOVO DĚTSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák porovná životní podmínky lidí na přelomu letopočtu a dnes. Žák popíše událost nalezení Ježíše v chrámě, kdy dvanáctiletý Ježíš přerušuje své mlčení a poodhalí tajemství svého poslání.
Vzdělávací obsah:
Reálie života obyvatel Nazareta L 2,41–52 KKC 531–534
2.3.17 JEŽÍŠŮV KŘEST
Očekávaný výstup:
Žák dokáže porovnat události Ježíšova křtu s podstatnými rysy svátosti křtu Zdůvodní, co přináší křest do života křesťana.
Vzdělávací obsah:
Ježíšův křest L 3,21–22, příp. Mk 1,9–11 a Mt 3,13–17 Svátost křtu KKC 535–537
2.3.18 POKUŠENÍ NA POUŠTI
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblický příběh o pokušení Ježíše na poušti. Pojmenuje zlo v tomto příběhu a dokáže ho rozpoznat v příkladech ze současného života. Vysvětlí pojem „pokušení“.
Vzdělávací obsah:
Mt 4,1–11, příp. L 4,1–13 Význam slova pokušení a jeho současné podoby KKC 538–540
2.4 Ježíš je Ten, který má moc
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura: Projevy soucitu, výchova k empatii Český jazyk a literatura: Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty OSV – můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
2.4.19 JEŽÍŠ KRÁČÍ PO MOŘI
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy popíše Petrovu zkušenost na moři. Porovná biblickou situaci se situacemi v životě.
Vzdělávací obsah:
Mt 14,22–33 Zkušenost strachu a zkušenost důvěry
2.4.20 JEŽÍŠ UZDRAVUJE OCHRUTÉHO
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, co je to nemoc a rozliší nemoc tělesnou od nemoci hříchem. Zdůvodní na konkrétních příkladech potřebu vnitřního uzdravení.

Vzdělávací obsah:
Věrnost přátel Ježíš odpouští hříchy (Mk 2,1–12)
2.4.21 JEŽÍŠ JE PÁNEM NAD ŽIVOTEM
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy na základě velikonočních událostí vysvětlí, proč se křesťan nemusí bát smrti. Pojmenuje v životě situace, kdy si lidé dokáží vzájemně pomoci zvládnout své těžkosti.
Vzdělávací obsah:
Mk 5,21–43 Ježíš má moc nad životem a smrtí KKC 988–1019
2.4.22 JEŽÍŠŮV VJEZD DO JERUZALÉMA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí některé symboly Květné neděle. Porovná rozdíly mezi králem a Ježíšem. Vysvětlí, co přináší lidem pokoj a spravedlnost.
Vzdělávací obsah:
Liturgie Květné neděle Rozdíl mezi králem pozemského království a králem Božího království
2.4.23 POSLEDNÍ VEČEŘE
Očekávaný výstup:
Žáci zařadí gesto umývání nohou do příběhu poslední večeře. Vysvětlí symboliku tohoto gesta. Aplikují postoj služby na svoji situaci.
Vzdělávací obsah:
Mytí nohou jako znamení pokorné služby L 22,24–27, příp. J 13,1–17 KKC 1337
2.4.24 JEŽÍŠOVO UMUČENÍ
Očekávaný výstup:
Na základě obrázků žák reprodukuje události Ježíšova utrpení a smrti. Vysvětlí význam utrpení v životě člověka. Ochota přijmout každodenní obtíže.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta J 18–19 Svatý týden v liturgii Kontrast liturgie Květné neděle a Velkého pátku KKC 616, 618, 626
2.4.25 JEŽÍŠ VSTAL Z MRTVÝCH
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje první zprávy evangelia o Ježíšově vzkříšení. Vysvětlí symboliku velikonoční svíce – paškálu. Vysvětlí pojem „naděje“.

Vzdělávací obsah:
L 24,1–12, J 20,1–18 Velikonoční třídění Symbolika paškálu
2.4.26 ZMRTVÝCHVSTALÝ PÁN SE ZJEVUJE
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje události ve večeřadle. Porovná situaci Ježíšových učedníků a dnešních křesťanů. Popíše, jak mohou křesťané svědčit o víře.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (J 20,19–29 a 21) KKC 644, 645
2.5 Co znamená žít jako Ježíš
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
2.5.27 POZNÁVÁME PANNU MARIII
Očekávaný výstup:
Žák zařadí události Mariina života do časových souvislostí. Porovnat úlohu maminky v životě dítěte a Marie v rozměru starosti o celou církev.
Vzdělávací obsah:
Květen – mariánský měsíc Shrnutí probraných událostí Mariina života Význam májové pobožnosti
2.5.28 CHCEME POMÁHAT BLIŽNÍM
Očekávaný výstup:
Žák uvede příklady nezištné pomoci. Žáci diskutují o možnostech pomoci lidem v nouzi ve svém městě.
Vzdělávací obsah:
L 10,25–37 Cvičení na soucítění
2.5.29 JDEME ZA JEŽÍŠEM DO BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ
Očekávaný výstup:
Na základě znalostí z prvouky žák popíše zákonitosti růstu semene v přírodě. Aplikuje některé zákonitosti působení slov na změnu života člověka na základě jednoduchých příběhů.
Vzdělávací obsah:
Mk 4,3–20, příp. L 8,5–15 Slavnostní četba z Bible

2.6 Bůh je trojjediný
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
2.6.30 SESLÁNÍ DUCHA SVATÉHO
Očekávaný výstup:
Žák chronologicky zařadí události Letnic k ostatním událostem Ježíšova života. Vysvětlí symboliku Ducha Svatého. Aplikace působení Ducha Svatého v životě lidí.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,1–42 Duch Svatý vytváří společenství Znázornění Ducha Svatého
2.6.31 CÍRKEV JAKO SPOLEČENSTVÍ BOŽÍHO LIDU.
Očekávaný výstup:
Žák popíše uspořádání církve v současnosti. Vysvětlí význam křtu pro křesťany. Vysvětlí způsob zapojení každého pokřtěného do církve.
Vzdělávací obsah:
Šíření radostné zvěsti Hierarchie církve KKC 871, 880–887
2.6.32 NAVŽDY V DOMĚ OTCOVĚ
Očekávaný výstup:
Žák objasní základní pravdy katolické nauky o posmrtném životě a přípravu na něj již v současnosti.
Vzdělávací obsah:
Prameny křesťanské naděje KKC 1051–1060
2.6.33 BŮH SE NÁM DÁVÁ POZNAT JAKO OTEC, SYN A DUCH SVATÝ
Očekávaný výstup:
Na základě obrázků žák vlastními slovy reprodukuje základní učivo roku. Žák rozpozná souvislost s obsahem modlitby Vyznání víry. Žák objasní symboliku znamení kříže.
Vzdělávací obsah:
Znamení kříže Apoštolské vyznání víry Shrnutí celoročního učiva

2.7 Témata k liturgickému roku
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV – pomáhající a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
2.7.34 SLAVNOST VŠECH SVATÝCH, VZPOMÍNKA NA VŠECHNY VĚRNÉ ZEMŘELÉ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem svatost. Aplikuje tento pojem na život současného člověka. Návštěva hřbitova a zdůvodnění modlitby za zemřelé.
Vzdělávací obsah:
Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Svatý Václav Svatá Anežka, svatá Zdislava, případně jiný pro farnost aktuální světec
2.7.35 ADVENT
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symboliku adventního věnce. Navržení projektu třídní adventní nástěnky.
Vzdělávací obsah:
Prohloubení prožívání adventu ve společenství Symbolika adventního věnce
2.7.36 POPELEČNÍ STŘEDA
Očekávaný výstup:
Žák popíše některé prvky slavení velikonočních svátků. Žák vysvětlí hlavní symboly liturgie Popeleční středy.
Vzdělávací obsah:
Popelec. Prožívání postní doby.
2.7.37 DÁREK NA PRÁZDNINY
Očekávaný výstup:
Žák formuluje některé zásady dobrého využití prázdnin. Posílení přátelství a dobrých vztahů v kolektivu dětí.
Vzdělávací obsah:
Závěrečné shrnutí učiva Společná tvořivá práce, výroba dárku.

3. třída - Bůh k nám přichází

Vazba učiva 3. ročníku na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žák se seznamuje s pojmy „hřích“ jako překážkou našeho štěstí, s „Desaterem“ jako pravidly, která lidem pomáhají k šťastnému životu, a s pojmem „svátosti“, které jsou nabídkou Boží pomoci člověku před pokušením a zlem. Žák dokáže uvést obsah těchto pojmů do souvislosti a ví, jaké jednání tomuto poznání odpovídá.
- Žák porozumí Bohu jako Otci, který má lidi rád přes všechny jejich nedostatky i zločiny. To žáka motivuje k dalšímu zájmu o náboženské otázky.

Kompetence k řešení problémů

- Žák se učí rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům a uvědomovat si jejich možné důsledky nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života. Ve 3. ročníku dokáže vysvětlit smysl svátosti smíření ve vyrovnávání se se zlem, které působí sami druhým, a význam eucharistie jako Boží nabídky v pomoci překonávat slabost pro zlo v sobě.

Kompetence komunikativní

- Během celého školního roku se klade důraz na vytváření společenství, kde se žáci učí realizovat plnohodnotné vztahy a kvalitně spolupracovat. Tyto zkušenosti uplatňují ve své rodině, ve škole, v místní církvi a jinde, kde tráví volný čas.
- Žáci se učí rozvíjet své smysly tak, aby byli schopni využívat verbální i neverbální komunikace. Učí se naslouchat s úctou druhým lidem, vidět v nich svého bližního. Učí se, jakým způsobem člověk komunikuje s Bohem. To je obsahem zvláště tematického bloku 3.2, ale objevuje se i v dalších.

Kompetence sociální a personální

- Při spolupráci ve skupině se utváří společenství. Děti umějí přijímat svou roli a poznávat svá obdarování a své schopnosti, která za pomoci učitele a svých spolužáků dále rozvíjejí. (3.6.32)
- Žáci jsou vedeni ke spolupráci na základě hodnot jako je vzájemná láska, empatie, ohleduplnost, vzájemná nezištná pomoc a úcta k druhým (3.3.15). Tyto dovednosti dokáží aplikovat i v jiných prostředích.
- Žáci jsou podporováni v pozitivním sebehodnocení, vnímají člověka jako neopakovatelné Boží dílo (3.2.11).

Kompetence občanské

- Žák se seznamuje se základními morálními normami (Desaterem). Na základě toho si vytváří stupnici mravních hodnot ve svém charakteru. To ovlivňuje jeho chování ve škole, v rodině a jiných prostředích.
- Žák je seznámen s bídou ve světě, je schopen vcítit se do situace trpících lidí a solidarizovat se s nimi. Využívá postní dobu ke konkrétním skutkům milosrdenství.
- Žáci rozumějí křesťanské tradici v kultuře a společnosti spojené s prožíváním křesťanských svátků (Vánoce, Velikonoce a jiné svátky liturgického roku).
- Žáci rozumějí požadavku ochrany přírody na základě úcty k Božímu stvoření a rozumějí přikázání chránit si zdraví (3.2.10).

Kompetence pracovní

- Děti rozvíjejí svoji kreativitu při práci s netradičními materiály (např. při zdobení svíček), učí se prožívat radost z výsledku práce (3.5.21).

3.1 Bůh k nám přichází
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
3.1.1 DĚKUJEME ZA PRÁZDNINY
Očekávaný výstup:
Žák rozebere situace, ze kterých poznáme, že Bůh nás má rád a je s námi ve všech situacích. Žák vysvětlí, co znamená Boha chválit a děkovat mu.
Vzdělávací obsah:
Zážitky z prázdnin Uvedení prázdninových zážitků do vztahu k Bohu
3.1.2 ŠTĚSTÍ PRVNÍCH LIDÍ
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy vyjádří, v čem spočívá štěstí člověka. Žák objasní pojem „dědičný hřích“ a jeho význam.
Vzdělávací obsah:
Gn 2. a 3. kap. Štěstí prvních lidí jako společenství s Bohem Selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost Dědičný hřích jako ztráta štěstí z Boží blízkosti, která však neznamená, že Bůh člověka opouští
3.1.3 HŘÍCH A JEHO DŮSLEDKY
Očekávaný výstup:
Žák provede rozbor příběhu Kaina a Ábela a na jeho základě vysvětlí, co je hřích, jaké jsou jeho důsledky a jak Bůh jedná. Žák uvede příklady dobrého jednání lidí ve svém okolí.
Vzdělávací obsah:
Příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) Následky prvního hříchu lidí v jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit Hřích jako vědomé a dobrovolné jednání proti Bohu
3.1.4 BŮH SLIBUJE ZÁCHRANU
Očekávaný výstup:
Žák objasní úlohu Marie, skrze kterou Bůh slíbil záchranu všem lidem. Vysvětlí význam přímluvy Marie, jako matky lidí.
Vzdělávací obsah:
Bůh slibuje prvním lidem záchranu (Iz 7,14) L 1. kap. Maria jako žena, jejíž příchod na svět je pro lidstvo velkou nadějí Modlitba radostného růžence

3.2 Desatero, cesta ke štěstí
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV – lidská práva jako regulativ vztahů VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
3.2.5 MOJŽÍŠ PŘIJÍMÁ DESATERO
Očekávaný výstup:
Žák objasní úlohu Desatera, která jsou pravidly, která pomáhají uspořádat život člověka. Žák vysvětlí význam těchto pravidel pro naše štěstí.
Vzdělávací obsah:
Podle Dt 5. kap. Desatero jako pravidla, kterými Bůh lidem ukazuje cestu ke štěstí Desatero jako životní pravidla, která neomezuji, ale osvobozují
3.2.6 BŮH – PRVNÍ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák uvede projevy Boží lásky vůči lidem a vysvětlí, proč může člověk Bohu věřit a o všem s ním mluvit. Vysvětlí pojem víry jako daru.
Vzdělávací obsah:
Setkávání s Bohem v díle stvoření Setkávání s Bohem v životě Ježíše Krista (L 8,49–56) Setkávání s Bohem v modlitbě Víra jako zkušenost, že Bohu na člověku záleží
3.2.7 BOŽÍ JMÉNO A BOŽÍ VĚCI – DRUHÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák objasní důvody, které vedou k úctě k předmětům vyjadřujícím náboženské postoje lidí (náboženské symboly různých náboženství). Postoje úcty a tolerance k náboženskému přesvědčení ostatních.
Vzdělávací obsah:
Jméno a jeho význam v životě člověka včetně přijetí svého jména Boží jméno (Ex 3,14) jako vyjádření toho, že Bůh je člověku nablízku Ježíšovo jméno a jednání apoštolů v jeho jménu (Sk 3. kap.) Výchova k úctě k Božímu jménu, jménům svatých a k věcem, které Boha připomínají
3.2.8 NEDĚLE NENÍ VŠEDNÍ DEN – TŘETÍ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák navrhne vhodné způsoby slavení neděle a její význam jako Boží dar pro člověka.
Vzdělávací obsah:
Příběh o sedmi bratrech – životní rytmus střídání nasazení v práci a odpočinku Židovské slavení soboty jako dne Hospodinova, kdy se člověk setkává s Bohem, s bližními (zvláště v rodině) a se sebou samým Křesťanské slavení neděle jako „dne Páně“, kdy Ježíš vstal z mrtvých

3.2.9 RODINA – ČTVRTÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák uvede vztah mezi zachováváním 4. přikázání a harmonickými vztahy v rodině.
Vzdělávací obsah:
Rodina jako společenství, které předpokládá určitý řád, a od každého určitou roli a určitý úkol Láskyplná rodina a pokojný a šťastný domov jako předzvěst domova, který máme u Boha
3.2.10 ŽIVOT A ZDRAVÍ – PÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam přikázání „nezabiješ“ pro vztah člověka k sobě samému i vztahy lidí mezi sebou.
Vzdělávací obsah:
Příběh života Alberta Schweitzera, příp. jiné křesťanské osobnosti, příklad odpovědného postoje k Božímu stvoření Protiklad k jednání člověka, který si dělá, co chce Ž 104 Výchova k úctě k životu a odpovědnosti za životní prostředí
3.2.11 ČISTÉ SRDCE – ŠESTÉ A DEVÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam přijetí jedinečnosti každého člověka a nenahraditelnost hodnoty čistého srdce.
Vzdělávací obsah:
Člověk jako neopakovatelné Boží dílo Ž 8 1 K 6,19–20 Výchova k vědomí vlastní jedinečnosti a k úctě k jedinečnosti každého člověka Výchova k rozvíjení touhy po lásce, kterou nosí každý člověk ve svém srdci
3.2.12 LEPŠÍ JE DÁVAT NEŽ BRÁT – SEDMÉ A DESÁTÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák vyvodí důsledky, ke kterým vede dodržování nebo nerespektování přikázání, které chrání člověka i jeho majetek.
Vzdělávací obsah:
Osobní majetek jako bohatství, které Bůh svěřuje člověku a se kterým je třeba dobře zacházet a pomáhat těm, kdo to potřebují Schopnosti a vlastnosti jako poklad, který je třeba objevit a rozvíjet Mt 6,19–20 Výchova k čestnému jednání vůči hmotnému i duševnímu vlastnictví druhého člověka
3.2.13 LIDSKÉ SLOVO – OSMÉ PŘIKÁZÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák na konkrétních příkladech uvede důsledky působení slov v kontaktu mezi lidmi. Vysvětlí pojem křivé svědectví.
Vzdělávací obsah:
Síla lidského slova (Jk 3,10: Z týchž úst vychází žehnání i proklínání) Pravdivé lidské slovo proti lži, pomluvě a žalování Schopnost mluvit jako Boží dar Výchova k citlivosti vůči vyřčenému slovu

3.3 Pozvání k hostině
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Člověk jeho zdraví: Životní potřeby, psychohygiena OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
3.3.14 JEŽÍŠ CHCE BÝT HOSTEM U ZACHEA
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje příběh Zachea a vysvětlí význam proměňující Boží lásky.
Vzdělávací obsah:
Podle L 19. kap. Příklad Ježíšova postoje k odmítanému člověku, kdy mu svým přijetím pomáhá v zásadní proměně života Výchova k naději, že Bůh přijímá každého člověka Výchova k citlivému jednání vůči lidem na okraji společnosti
3.3.15 JEŽÍŠ A JEHO LÁSKA K LIDEM
Očekávaný výstup:
Žák má na příběhu uzdravení ochrnutého popsat velkou Boží lásku ke každému člověku – k jeho tělu i duši.
Vzdělávací obsah:
Podle Mk 2. kap. Uzdravení nemocného a odpuštění hříchů jako příklad Ježíšovy lásky ke každému člověku Výchova k aktivnímu jednání podporujícímu dobro
3.3.16 BŮH NÁS MILUJE, PROTO NÁM ODPOUŠTÍ
Očekávaný výstup:
Žák na příběhu o dobrém otci a jeho dvou synech demonstruje, že Bůh na člověka stále čeká a raduje se z jeho návratu. Žák vysvětlí, že Bůh čeká na každého člověka, tedy i na každého z nás. Nemusím se nikdy bát k němu přijít.
Vzdělávací obsah:
Podle L 15. kap. Obraz Boha jako čekajícího Otce, ochotného přijmout vždy své děti zpět Příběh jako povzbuzení naděje v Boží dobrotu a milosrdenství
3.3.17 MŮJ POSTOJ K BOHU, LIDEM A SOBĚ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem svědomí jako daru od Boha, který nám pomáhá dobře se rozhodovat. Žák navrhne řešení situací, kdy jednání ve shodě se svědomím přináší člověku radost.
Vzdělávací obsah:
1 Te 4,1–2 Svědomí jako Boží dar, který nám pomáhá mít správné vztahy k Bohu, lidem i sobě Výchova ke zcitlivění svědomí

3.3.18 SLAVÍME SVÁTOST SMÍŘENÍ
Očekávaný výstup:
Žák objasní, co svátost smíření působí a jak probíhá. Vysvětlí význam odpuštění pro život člověka.
Vzdělávací obsah:
Svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a z nového začátku Jednotlivé části svátosti smíření
3.4 Svátosti, znamení Boží lásky
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Důležité mezníky v životě člověka <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
3.4.19 PŘIPRAVUJEME SE NA VELIKÉ DNY – POSTNÍ DOBA
Očekávaný výstup:
Žák definuje důsledky Ježíšovy smrti a vzkříšení pro život člověka. Žák navrhne, jakým konkrétním jednáním může i on měnit svět k lepšímu.
Vzdělávací obsah:
Postní doba jako doba zamyšlení nad velikostí Boží lásky (1 J 3,16) a doba jednání, které může měnit svět k lepšímu Kříž jako znamení základu křesťanské naděje – smrti a vzkříšení Ježíše Krista
3.4.20 SVÁTOSTI – ZNAMENÍ BOŽÍ MILOSTI
Očekávaný výstup:
Žák popíše jednotlivé svátosti jako zvláštní dary Boží lásky.
Vzdělávací obsah:
Svátosti jako viditelná znamení Boží lásky Svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života
3.5 Hostina s Ježíšem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
3.5.21 POSLEDNÍ VEČEŘE – MŠE SVATÁ
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje průběh a objasní význam biblické události poslední večeře. Žák vysvětlí souvislost poslední večeře se mší svatou.
Vzdělávací obsah:
Oslava svátků, narozenin a významných událostí v lidském životě Starozákonní velikonoční večeře jako oslava Boží lásky a věrnosti při vyvedení Izraele z Egypta Slavení mše svaté jako zpřítomnění Ježíšovy lásky k lidem

3.5.22 MŠE SVATÁ – PŘIPRAVUJEME STŮL
Očekávaný výstup:
Žák pojmenuje části liturgického prostoru místního kostela a liturgické předměty. Žák vysvětlí způsoby a důležitost přípravy na mši svatou.
Vzdělávací obsah:
Příprava liturgického prostoru a obětního stolu Osobní příprava na mši svatou Části mše svaté
3.5.23 ČÁSTI MŠE SVATÉ – BOHOSLUŽBA SLOVA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obsah jednotlivých částí bohoslužby slova. Žák doplní správné odpovědi na jednotlivé aklamace.
Vzdělávací obsah:
Opakování základních informací o Bibli Bohoslužba slova jako první hlavní část mše svaté Vysvětlení významu a nácvik odpovědí na jednotlivé aklamace bohoslužby slova
3.5.24 ČÁSTI MŠE SVATÉ – BOHOSLUŽBA OBĚTI
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam obětních darů. Žák vysvětlí význam vnějších gest při obětování darů.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – bohoslužba oběti Význam obětních darů Význam slov a gest Nácvik písně k obětnímu průvodu
3.5.25 ČÁSTI MŠE SVATÉ – PROMĚŇOVÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák objasní pojem „proměňování“. Žák reprodukuje slova, jimiž se proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev Krista.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – bohoslužba oběti, proměňování Výchova ke zcitlivění k tajemství, které se při proměňování odehrává
3.5.26 ČÁSTI MŠE SVATÉ – SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žák objasní účinky sv. přijímání.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – přijímání Výchova k úctě k eucharistii

3.5.27 PRVNÍ SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ V NAŠÍ FARNÍ RODINĚ
Očekávaný výstup:
Žák navrhne strukturu oslavy prvního svatého přijímání ve farnosti a v rodině.
Vzdělávací obsah:
Lidé, se kterými žák prožívá první přijetí svátostí Oslava v rodině a ve farním společenství Příprava pozvánek a výzdoba kostela
3.5.28 EUCHARISTIE A ŽIVOT
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam pravidelné účasti na mši svaté a na slavení svátostí.
Vzdělávací obsah:
J 6,35 Základy duchovního života
3.6 Hostina společenství církve
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
3.6.29 VELKÉ DNY V ŽIVOTĚ JEŽÍŠE KRISTA
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje velikonoční události od Květné neděle až k událostem nedělního rána.
Vzdělávací obsah:
Události Svatého týdne podle: Mt 21,7–21; J 13,4–5,12n; Mt 26,26–28; Mk 14,32–36; Mt 27,33–37; Mt 27,45.50; L 24,1–6
3.6.30 PANE, ZŮSTAŇ S NÁMI
Očekávaný výstup:
Žák porovná příběh Ježíše doprovázejícího učedníky na cestě do Emauz s jeho působením v životě člověka. Žák analyzuje proměnu, kterou působí v srdci člověka setkání s Ježíšem.
Vzdělávací obsah:
L 24,1–35 Biblická událost jako naděje, že Ježíš zůstává s námi a že je nám stále nablízku
3.6.31 PANNA MARIA – MATKA A SESTRA LIDÍ
Očekávaný výstup:
Žák doplní události Mariina života a vysvětlí význam Mariina života jako spoluúčasti na Božím díle záchrany člověka.
Vzdělávací obsah:
Důležité události Mariina života a jejich nasměrování na Krista Maria jako člověk hluboké víry, který je ochotný slovem i jednáním pomoci všude tam, kde je třeba Maria jako první vzor křesťanského života

3.6.32 DUCH, KTERÝ OŽIVUJE
Očekávaný výstup:
Žák popíše působení Ducha Svatého v mimořádných událostech, ale také v každém dobru. Žák analyzuje projevy darů Ducha Svatého v sobě, ve druhých lidech i v každodenních situacích.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,1–4 Působení Ducha Svatého tehdy a dnes
3.6.33 PRÁZDNINY S JEŽÍŠEM
Očekávaný výstup:
Žák formuluje krátké modlitby v nichž spontánně oslovuje Boha.
Vzdělávací obsah:
Příběh Tři kameníci znázorňující různé pohledy na stejnou věc Výchova ke schopnosti vnímat Boží přítomnost v každodenních situacích

4. třída - S tebou na cestě

Vazba učiva 4. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Učivem 4. ročníku prolíná symbol cesty, kterému žák porozumí v různých souvislostech (viz názvy tematických celků), zvláště má rozumět životu a sebevzdělávání jako neustálému procesu, který směřuje k cíli, jehož náboženství nazývá život s Kristem a v Kristu.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci umějí pojmenovat situace lidského selhání a rozumí jeho řešení cestou lítosti, odpuštění a změny jednání.

Kompetence komunikativní

- Žáci formulují své názory na význam velikonočního zmrtvýchvstání pro apoštoly i pro dnešní dobu.
- Žáci dokáží interpretovat život apoštola Petra jako poselství naděje, že cesta, která vede za Ježíšem, dobře skončí.

Kompetence sociální a personální

- Žáci rozliší aktivní a pasivní přístupy k životu a jejich důsledky. Jsou motivováni k aktivnímu „roznášení světla“ do společnosti.
- Žáci dokáží vlastními slovy vysvětlit Ježíšův program šťastného života – blahoslavenství. Žáci pojmenují i vyzkoušejí aktivity, které vedou k naplňování tohoto programu.

Kompetence občanské

- Žáci si umí vlastními slovy formulovat význam křesťanského společenství a umí jednoduše vyjádřit své vlastní místo v něm.
- Žáci se seznámí a porozumí ústřednímu příběhu židovské Bible – vyvedení Izraelitů z Egypta v souvislosti s touhou člověka i národů po svobodě a sebeurčení.

4.1 Jsem na cestě

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

Místo, kde žijeme: Místní krajina, poloha obce, dopravní síť

VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině)

MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance)

4.1.1 JSEM NA CESTĚ

Očekávaný výstup:

Žáci formulují své prázdninové zážitky a vyvozují závěry na základě křesťanského postoje. Objasní pojem cesta.

Vzdělávací obsah:

Orientační opakování látky minulého roku

Zařadit prázdninové starosti a radosti do obrazu cesty

Aktivity směřující k obnovení vztahů mezi dětmi

4.1.2 JSME NA CESTĚ
Očekávaný výstup:
Žák popíše budovu místního kostela a její historii. Vysvětlí symboliku kostelní věže. Zhodnotí úlohu křesťanů v našem městě.
Vzdělávací obsah:
Věž kostela jako důležitý orientační bod, když zabloudíme na cestě Bůh jako nejdůležitější orientační bod, když zabloudíme na cestě životem Pohled z věže jako příklad jiného úhlu pohledu na svět Víra jako jiný úhel pohledu na svět
4.1.3 BIBLE, PRŮVODCE NA CESTĚ
Očekávaný výstup:
Žák doplní názvy evangelií a počty knih Nového zákona Stručně charakterizuje jednotlivé skupiny knih Zdůvodní význam Bible pro životní orientaci člověka
Vzdělávací obsah:
Bible jako „ukazatel směru“, orientační bod na cestě životem Evangelia a pořadí knih NZ
4.2 Cesta do zaslíbené země
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura: Reprodukce složitějšího textu VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – rozvoj základních rysů kreativity
4.2.4 MOJŽÍŠ
Očekávaný výstup:
Žák popíše kulturu Egypta – farao, pyramidy, božstva. Popíše situaci Izraelitů, postavu Mojžíše. Zdůvodní výjimečnost izraelského národa.
Vzdělávací obsah:
Ex 1,15–22 a Ex 2,1–10 Reálie starověkého Egypta Srovnání kultury a náboženství Egyptanů s vírou utlačovaných Izraelitů v jediného Boha
4.2.5 JSEM S TEBOU
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje obsah rozhovoru Mojžíše s Hospodinem. Vyvodí, jaké vlastnosti zde projevuje Bůh. Vyvodí v čem spočívá modlitba.
Vzdělávací obsah:
Ex 3. a 4. kap. Bůh ve znamení ohně a světla Boží jméno jako znamení Boží blízkosti a ujištění Mojžíše o Boží věrnosti Představy o Bohu

4.2.6 VYVEDU VÁS ZE ZEMĚ OTROCTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obsah slavení židovského svátku Pascha. Najde souvislosti s křesťanským slavením Velikonoc. Aplikuje poselství vysvobození z otroctví na současný život.
Vzdělávací obsah:
Ex 12,3–14 Souvislost mezi cestou záchrany člověka Starého zákona a cestou záchrany člověka Nového zákona Souvislost poslední večeře a slavení eucharistie
4.2.7 PŘECHOD PŘES MOŘE
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblické události. Vysvětlí podobnost podstatných rysů přechodu moře a křtu. Aplikuje pojem svobody na obě události.
Vzdělávací obsah:
Ex 14. a 15. kap. Výzva k odvaze vykročit na cestu, i když se zdá, že vede středem moře. Souvislost události přechodu mořem a svátosti křtu.
4.2.8 PUTOVÁNÍ POUŠTÍ
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje a analyzuje některé situace izraelského národa na poušti. Aplikace do současnosti.
Vzdělávací obsah:
Pokrm z nebe (Ex 16. kap.) Voda ze skály (Ex 17,1–7) Vítězství nad Amálekem (Ex 17,8–16) Desatero (Ex 20,1–17) Důležité události putování izraelského národa pouští jako čtyřicetiletá „škola víry“ v jediného Boha. Izraelité se učí spoléhat na Hospodina a důvěřovat mu, podobně jako se tomu učíme my dnes
4.2.9 DO ZASLÍBENÉ ZEMĚ
Očekávaný výstup:
Žák jmenuje důležité charakteristiky zaslíbené země, do níž Izraelité směřují. Žák formuluje vlastní představu cíle života. Diskuse žáků ve skupině.
Vzdělávací obsah:
Podle Dt 34. kap. Konec Mojžíšovy životní cesty Konec putování Izraelitů Představy o zaslíbené zemi

4.3 Cesta za světlem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura: Porovnávání literárních textů Výtvarná výchova: Práce s fotografiemi OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
4.3.10 PROBUĎ SE!
Očekávaný výstup:
Žák objasní, v čem spočívá výzva adventu. Porovná příběh s osobní zkušeností a navrhne možné způsoby řešení chlapcovy situace.
Vzdělávací obsah:
Příběh rozkrývající rozdíl mezi aktivním a pasivním přístupem k životu Advent jako výzva ke směřování k Ježíši Kristu, světlu světa (J 12,46) Advent jako úkol „připravovat cestu“ Opakování informací o adventní době
4.3.11 SVATÁ LUCIE, KTERÁ NESE SVĚTLO
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje příběh Lucie. Aplikuje jednání dívky jako vzor pro současnost. Navrhne možné způsoby pomoci lidem v okolí.
Vzdělávací obsah:
Životopis svaté Lucie (13. prosince) Svatá Lucie jako příklad aktivního přístupu k životu Svatá Lucie jako příklad člověka, který se svým nasměřováním na Krista stává světlem pro druhé
4.3.12 CO PÍŠE LUKÁŠ A MATOUŠ O JEŽÍŠOVĚ NAROZENÍ
Očekávaný výstup:
Rozbor obou textů a porovnání rozdílů. Žák analyzuje základní kritéria rozhodování Marie a Josefa Aplikuje poznatky na rozhodování se v životních situacích.
Vzdělávací obsah:
L 1. a 2. kap. Mt 1,18–25 Panna Maria a svatý Josef jako další příklady křesťanského života
4.3.13 JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA
Očekávaný výstup:
Žáci vytvářejí společný obraz. Každý jednotlivě vytvoří dárek pro druhého.
Vzdělávací obsah:
J 12,46 Výroba dárku a zážitek společenství Opakování adventního poselství: Když cesta mého života směřuje k Bohu, stávám se světlem pro druhé.

4.3.14 CESTU JIM UKÁZALA HVĚZDA
Očekávaný výstup:
Žák najde na mapě hlavní biblická města. Formuluje poselství, s nímž se vracejí mudrci z Betléma. Formulace vlastního poselství Vánoc.
Vzdělávací obsah:
Cesta mudrců domů s radostnou zprávou o narození Ježíše Význam slavnosti Zjevení Páně Významná místa na mapě Izraele Vánoční události jako chvíle, kdy se „...naplnil čas a přiblížilo se Boží království.“
4.4 Boží království
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura: Přirovnání, podobenství OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
4.4.15 BLAHOSLAVENSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem blahoslavenství. Analyzuje způsoby, jimiž lidé usilují o dosažení štěstí. Uspořádá kritéria pro dosažení štěstí.
Vzdělávací obsah:
Mt 5,1–11 Událost vyhlášení blahoslavenství jako programu cesty ke štěstí Blahoslavenství jako příslib Božího království
4.4.16 JEŽÍŠ UČÍ O NADĚJI
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obsah jednoho blahoslavenství. Podle textu blahoslavenství, formuluje, co dělá člověka šťastným. Navrhne praktickou realizaci.
Vzdělávací obsah:
Význam jednotlivých blahoslavenství Konkrétní požadavky, které mají podobu aktuální výzvy k následování
4.4.17 JEŽÍŠ VYPRAVUJE O BOŽÍM KRÁLOVSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat podobenství o hořčičném zrně a podobenství o kvasu. Žák má objasnit, jak i ze zdánlivě nepatrného začátku může vzniknout velká věc – jen je třeba se umět dívat a nelitovat sil.
Vzdělávací obsah:
Mt 13,31–33, příp. Mk 4,30–32 Podobenství o hořčičném zrně a podobenství o kvasu ukazující nenápadnou přítomnost Božího království ve světě a tajemství jeho velké síly Ježíšovo učení o Božím království

4.4.18 JEŽÍŠ VYPRAVUJE O SKRYTÉM POKLADU
Očekávaný výstup:
Žák má vyvodit závěr, jak jsou pro něj některé vztahy a předměty cenné a jak je důležité umět se jedné věci vzdát pro druhou. Žák má interpretovat podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle.
Vzdělávací obsah:
Mt 13,44–45 Podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle ukazující hodnotu Božího království, pro kterou stojí za to „prodat všechno“ (KKC 546) Představy o hodnotách a jejich konfrontace s ideálem Božího království
4.4.19 SLEPÍ VIDÍ...
Očekávaný výstup:
Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení slepého (J 9,1–7) a interpretovat jej jako skutek, který dosvědčuje a potvrzuje Boží království. Žák má podle několika situací popsat, kdy může být i vidoucí člověk slepý, a hledat cestu vlastního uzdravení.
Vzdělávací obsah:
J 9,1–7 Uzdravení slepého jako znamení Božího království (Sk 2,22; L 7,22) Uzdravení slepého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „vidět“ a „nevidět“ podstatné
4.4.20 HLUŠÍ SLYŠÍ...
Očekávaný výstup:
Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení hluchoněmého (Mk 7,31–37). Žák má podle několika situací rozlišit, kdy může být člověk „hluchý“ a „němý“, a hledat cestu uzdravení.
Vzdělávací obsah:
Mk 7,31–37 Uzdravení hluchoněmého jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení hluchoněmého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „slyšet“ podstatné
4.4.21 UZDRAVENÍ NEMOCNÉHO S OCHRNU TOU RUKOU
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat biblický příběh o uzdravení nemocného s ochrnutou rukou (Mk 3,1–6). Žák má objasnit, co všechno může způsobit svými rukama, a hledat cestu uzdravení.
Vzdělávací obsah:
Mk 3,1–6, příp. L 6,6–11, Mt 12,10 Uzdravení nemocného jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „jednat“

4.5 Cesta života
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma <i>MV</i> – identifikování postojů a názorů autora v meditovalém sdělení <i>OSV</i> – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání <i>OSV</i> – empatie a pohled na svět očima druhého
4.5.22 JEŽÍŠOVO PROMĚNĚNÍ
Očekávaný výstup:
Žák má navrhovat a diskutovat odpovědi na otázku: „Za koho Ježíše pokládám já?“ „Kdo jsi, Ježíši?“ Žák má objasnit souvislost biblického příběhu Ježíšova proměnění na hoře Tábor s příběhy jiných proměn.
Vzdělávací obsah:
Mt 17,1–9 Ježíšovo proměnění na hoře Tábor jako potvrzení, že Ježíš je Boží Syn
4.5.23 VEZMĚTE A JEZTE
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit znaky společenství (něco spojuje a něco máme společného). Žák má objasnit souvislosti židovské slavnosti „pesach“, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší liturgie.
Vzdělávací obsah:
Poslední večeře jako hostina, která má souvislost se slavením židovské slavnosti „pesach“ (KKC 1334) Poslední večeře jako hostina lámání chleba, která předjímá Beránkovu svatební hostinu v Božím království (Zj 19,9) Poslední večeře jako hostina, na kterou jsme pozváni také my KKC 1328–9
4.5.24 NEZNÁM TOHO ČLOVĚKA
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání, které se dá proměnit upřímnou lítostí. Žák má popsat podobné situace ve vlastním životě a hledat řešení v lítosti, odpuštění a změně jednání.
Vzdělávací obsah:
Protiklad Petrových slov vyznání: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého“ a slov zapření: „Neznám toho člověka!“ Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti Proměna vlastního jednání – podobné situace a podobná řešení v konkrétních situacích dnes Mt 26,30–35, 57–74

4.5.25 KŘÍŽOVÁ CESTA
Očekávaný výstup:
Žák má popsat události křížové cesty a interpretovat jednání lidí, kteří se s Ježíšem na křížové cestě setkávají. Žák má jednoduchým způsobem ztvárnit děj křížové cesty prostřednictvím postav, které Ježíše provázejí.
Vzdělávací obsah:
Lidé, u kterých se Ježíš zastavuje na křížové cestě Jednoduchá pobožnost křížové cesty
4.5.26 U PRÁZDNÉHO HROBU
Očekávaný výstup:
Žák má vyjádřit vlastními slovy obsah biblického textu o Petrovi a Janovi u prázdného hrobu. Žák má podobně jako Petr a Jan, kteří stojí nad pruhy plátna, navrhnout odpověď na otázku, co se tady stalo.
Vzdělávací obsah:
J 20,1–9 Zamyšlení nad vztahem k velikonočnímu tajemství: Co si asi myslel Jan? Co si asi myslel Petr? Co si myslím já? Věřím, že Ježíš vstal z mrtvých? Cesta Petra a Jana ke hrobu jako cesta přemýšlení nad vlastní vírou.
4.5.27 JEŽÍŠ SE DÁVÁ POZNAT U JEZERA
Očekávaný výstup:
Žák má reprodukovat biblickou událost, kdy se Ježíš dal poznat učedníkům u jezera v Galileji. Žák má z události ze života apoštola Petra vyvodit postup Petrova nasměrování na Krista.
Vzdělávací obsah:
J 21,3–12 Vzkříšený Ježíš se dává poznat Petrovi a učedníkům u jezera. Opakování událostí ze života apoštola Petra doplněné o učivo minulých ročníků. Život apoštola Petra jako poselství naděje: Když cesta vede za Ježíšem, všechno dobře končí.
4.5.28 JDEME CESTOU ŽIVOTA
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat událost příchodu Ducha Svatého z hlediska působení Ducha Svatého, který apoštolů zbavuje strachu a pomáhá porozumět velikonočním událostem. Žák si má z řeči apoštola Petra objasnit důvody k radosti z Ježíšova vzkříšení a vysvětlit, jak Kristus vede společenství církve cestou života.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,1–13; Sk 2,14–15, 22–28 Příchod Ducha Svatého v souvislosti s židovským svátkem „šavuot“, svátkem letnic Petrova řeč jako radostná zvěst o Ježíšově vzkříšení Církev jako společenství na cestě života

4.6 Jako církev na cestě
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství <i>VDO</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)
4.6.29 CÍRKEV, DŮM ZE ŽIVÝCH KAMENŮ
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, jak může druhému dávat a sám být obohacen. Žák má diskutovat o radosti z jednoty v různosti a prokázat, jakým způsobem je každý křesťan součástí, živým kamenem, domu církve.
Vzdělávací obsah:
1 P 2,3–5 Církev jako společenství, ve kterém jeden respektuje jedinečnost druhého Církev jako společenství, ve kterém mají i děti své místo a svůj úkol
4.6.30 HOSTINA SPOLEČENSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat znalosti o průběhu mše svaté z hlediska prvků zdůrazňujících společenství. Žák si má jako součást opakování vytvořit malý misálek.
Vzdělávací obsah:
Mše svatá jako prostor setkávání člověka s člověkem a člověka s Bohem Znamení společenství v průběhu mše svaté
4.6.31 HOSTINA SLOVA
Očekávaný výstup:
Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby slova. Žák má objasnit význam slov, která jsou opakována při bohoslužbě slova.
Vzdělávací obsah:
Souvislost mezi každodenním nasloucháním slovům druhého člověka a nasloucháním Božímu slovu při mši svaté Bohoslužba slova
4.6.32 HOSTINA CHLEBA
Očekávaný výstup:
Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby oběti. Žák má interpretovat vztah mezi přinášením obětních darů a svým životem a objasnit eucharistii jako základní prostředek duchovního růstu.
Vzdělávací obsah:
Části bohoslužby oběti Souvislost vlastního života s přinášením obětních darů: v chlebu a vínu odevzdáváme sami sebe, Bůh vše proměňuje a dává nám sám sebe

4.6.33 JAKO CÍRKEV NA CESTĚ
Očekávaný výstup:
Žák má vysvětlit schéma slavení církevního roku a připojit k němu významné dny svého života. Žák má objasnit souvislost mezi pravidelným rytmem každodenního života a života církve.
Vzdělávací obsah:
Výchova ke schopnosti prožívat oslavy Liturgické doby a významné slavnosti a svátky církevního roku Křesťanský rozměr vnímání času lidského života
4.7 Shrnutí tematických celků
4.7.34 KDO A KDE
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje probranou látku a vysvětlí, co jej zaujalo a proč. Žák zopakuje jména postav, se kterými během roku pracoval, a spojí je s konkrétními událostmi. Žák zopakuje názvy zeměpisných míst, se kterými během roku pracoval, a spojí je s probranými událostmi.
Vzdělávací obsah:
Shrnutí celoročního učiva
4.7.35 A–Z KVÍZ
Očekávaný výstup:
Žák si má procvičit pojmy, se kterými během roku pracoval.
Vzdělávací obsah:
Shrnutí celoročního učiva

5. třída – Náš podíl na Božím království

Vazba učiva 5. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci umějí vysvětlit počátek dějin spásy povoláním Abraháma, který odpověděl na Boží volání (tem. celek 5.2). V tematickém celku 5.4 získají představu o tomto Bohu skrze poznání osoby Ježíše Krista. Tím získají základ pro další zájem o propojování poselství starozákonních příběhů s naplněním jejich příslibů v Novém zákoně.
- Žáci získají základní informace o ekumenickém hnutí, dokáží je jednoduše interpretovat a vysvětlit vztahy mezi křesťanskými církvemi dnes. Tím získávají motivaci k zájmu o různé pohledy na křesťanství a tím jsou nuceni stále lépe poznávat učení víry, aby se v ekumenických otázkách dobře orientovali.

Kompetence k řešení problémů

- Žák se učí rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům a uvědomovat si jejich možné důsledky nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života. V 5. ročníku řeší vztahy ve společném domě, který je pro křesťany symbolem pro svět. Učí se naslouchat vlastním myšlenkám, ztišit se a zklidnit, aby mohl problémy začít řešit v sobě a dokázal tak porozumět hlubším skutečnostem.

Kompetence komunikativní

- Žáci zakusili a jsou schopni porozumět významu ticha pro naslouchání druhým, ale také vnitřnímu hlasu, který pomáhá člověku hlouběji porozumět souvislostem toho, co prožívá.
- Na základě seznámení se s životem prvních křesťanů (tem. 5.6.32) žáci rozumí potřebě solidarity, sdílení a vzájemné pomoci v dnešním světě, jsou vychováváni k prosociálnímu chování.

Kompetence sociální a personální

- Celoročně jsou v kolektivu žáků posilovány pozitivní postoje a schopnosti ke vzájemné spolupráci, které žáci dokáží aplikovat i v jiných skupinách.
- Žáci rozumí tomu, že každý člověk je stvořen jako originál a vzájemná odlišnost obohacuje ostatní. Chápe svoji roli ve skupině a svá obdarování a umí s nimi zacházet ve prospěch skupiny.
- Žáci jsou vedeni k sebeovládání, aby dosáhli pocitu zdravého sebeuspokojení a vědomí sebeúcty (5.1.4)

Kompetence občanské

- Žáci umějí analyzovat situace, ve kterých jsou utlačováni lidé, a umějí k této situaci vysvětlit křesťanský postoj – Bůh je vždy na straně utlačovaného člověka. Žáci jsou vychováváni k asertivitě (5.2.8).
- Žáci se seznamují s židovstvím a islámem a jsou vychováváni k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání (5.2.11).
- Žáci chápou člověka jako vrchol a součást stvoření a z toho vyplývá i jejich vědomí spoluzodpovědnosti za svět. (5.1.3).
- Žáci se aktivně a tvořivě zapojují do křesťanského kulturního dění. Seznamují se s metodami práce s obrazem, které jim pomáhají porozumět hodnotným uměleckým dílům.

Kompetence pracovní

- Žáci se orientují v základních aktivitách v podnikatelské oblasti, kde se řídí v myšlení, rozhodování a jednání základními morálními hodnotami, které si upevnili v náboženské výchově (5.6.32).

5.1 Svět – náš společný dům
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata: <i>Lidé kolem nás:</i> Společný „dům světa“ <i>Rozmanitost přírody:</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí <i>Český jazyk a literatura:</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text <i>EV – kulturní krajina</i> <i>EV – lidské sídlo, město, vesnice</i> <i>MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi</i> <i>MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</i>
5.1.1 TADY BYDLÍME
Očekávaný výstup:
Žák objasní pojetí světa jako společného domova, který vypovídá o svém Tvůrci.
Vzdělávací obsah:
Obraz světa, společného domu, který vznikne z prázdninových vzpomínek na zajímavá místa Křesťanské základy ekologické výchovy Upevnění vztahů ve skupině
5.1.2 TADY BYDLÍM
Očekávaný výstup:
Žák popíše, co zajímavého jej obklopuje ve světě makrokosmu a mikrokosmu. Žák analyzuje, jak vše dokonalostí a krásou ukazuje na svého Tvůrce.
Vzdělávací obsah:
Rozmanitost přírody a zajímavosti z přírodovědy Svět mikrokosmu a makrokosmu, který svou krásou a dokonalostí vypovídá o svém Stvořiteli Výchova k postoji odpovědnosti za svět
5.1.3 VŠECHNA DÍLA PÁNĚ, VELEBTE PÁNA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, co znamená mít na zemi své místo. Žák analyzuje předložený text a způsoby, jimiž člověk dokáže chválit Boha.
Vzdělávací obsah:
Da 3,57–88 Člověk jako vrchol a součást stvoření Modlitba chvály
5.1.4 VYRYL JSEM SI TĚ DO DLANÍ
Očekávaný výstup:
Žák formuluje, co je pro něj charakteristické, co jej dělá jedinečným. Žák popíše, jak v dějinách lidstva vznikalo písmo a jakými jazyky byla napsána Bible.
Vzdělávací obsah:
Iz 49,16 Vlastní jedinečnost a jedinečnost druhého Vývoj písma v dějinách lidstva jako úvod k obraznému vnímání jazyka a literárních útvarů Jazyky Bible

5.1.5 BOŽÍ SLOVO OSVĚCUJE MOJÍ STEZKU
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, jak byla napsána Bible a kdo ji napsal. Žák dokáže najít podle odkazu text v evangeliích.
Vzdělávací obsah:
Inspirace, autoři důležitých knih Bible Hledání v evangeliích podle biblických odkazů
5.2 Abraham slyší Boží hlas
Český jazyk a literatura: Reprodukce složitějšího textu VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) MKV – kulturní difference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu) MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)
5.2.6 ODEJDI ZE SVÉ ZEMĚ...
Očekávaný výstup:
Žák provede rozbor příběhu Abrahama a Sáry, kteří ač mají „všechno“ (rodinu, domov, bohatství, úspěch i zdraví), poslechnou Boží hlas, rozhodují se pro nový život s Bohem a jím vedeni jsou schopni vyjít do nejistoty. Žák na konkrétních příkladech doloží, jak k životu každého člověka patří odvaha někomu nebo něčemu věřit.
Vzdělávací obsah:
Gn 12,1–9 Abrahamova víra jako odpověď na Boží volání, jejímž důsledkem je odvaha k velkým věcem Každodenní situace důvěry v druhého člověka nebo ke spolehlivé věci Výchova k důvěře ve svět Víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry
5.2.7 POHLEĐ NA NEBE A SEČTI HVĚZDY
Očekávaný výstup:
Žák uvede důsledky pro život Abrahama, který se nechává Bohem oslovit. Vysvětlí význam změny jména, které se stává novým životním programem. Žák vysvětlí původ a význam vlastního jména.
Vzdělávací obsah:
Gn 15,1–6; 17,1–5.15–16; 22,17 Jméno jako životní program Zaslíbení a smlouva jako pokračování příběhu Abrahamovy víry
5.2.8 HAGAR A IZMAEL
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje příběh otrokyně Hagar a jejího syna Izmaela . Žák analyzuje situace utlačování jednoho člověka druhým, rivalitu mezi dětmi ve škole a sourozenci v rodině. Navrhne možná řešení situace utlačovaných.

Vzdělávací obsah:
Gn 16,1–15; Gn 21,14–20 Příběh otrokyně Hagar a Abrahamova syna Izmaela jako příklad snahy vyřešit lidským způsobem – bez důvěry v Boha – neřešitelnou životní situaci Izmael jako ten, od kterého odvozují svůj původ národy arabského světa Problémy rivality mezi dětmi a výchova k asertivitě: Bůh je vždy na straně člověka, který je v nouzi
5.2.9 AŽ SE SMĚJE KAŽDÝ, KDO O TOM USLYŠÍ
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje příběh o okolnostech narození Izáka a vysvětlí, jak Bůh navštěvuje a jak je přijímán. Žák vysvětlí dvojí možnost smíchu: smích jako radost a požehnání a smích jako výsměch.
Vzdělávací obsah:
Gn 18,1–14; 21,1–6 Příběh o narození Izáka jako příklad situace, kdy Bůh navštěvuje, a když je přijímán, bohatě obdarovává Výchova k empatii: není smích jako smích
5.2.10 ABRAHAMOVA ZKOUŠKA
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje příběh, kdy Hospodin zkouší Abrahamovu víru. Žák vysvětlí, k jakým postojům a jednání vede člověka víra.
Vzdělávací obsah:
Gn 22,1–12 Příběh Abrahamovy zkoušky jako potvrzení skutečnosti, že Bůh si nepřeje smrt člověka Situace, kdy dnes lidé ztrácejí svůj život. Bylo by omylem, vinit z jejich smrti Boha. Abraham jako člověk, který s vírou, že Bůh je mocnější než smrt, má odvahu „dát Bohu to nejcennější“ L 21,1–4
5.2.11 ABRAHAM – OTEC VÍRY
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam Abrahama pro židy, muslimy a křesťany. Žák porovná základní údaje o židovství a islámu. Žák opakuje učivo probrané v tomto tematickém celku.
Vzdělávací obsah:
Abraham jako osoba spojující tři světová monoteistická náboženství: židovství, křesťanství a islám Základní informace o židovství a islámu Výchova k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání Gn 22,17–18; Iz 19,23–25
5.3 Slyším Boží hlas
<i>Lidé a čas:</i> Datování křesťanského letopočtu VDO –být angažovaný a zainteresovaný na zájmu celku OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění

5.3.12 SLYŠÍM KOLEM SEBE MNOHO HLASŮ
Očekávaný výstup:
Žák má rozlišit podněty, které ho obklopují, a objasnit význam ticha potřebného k naslouchání. Žák vyhledá v Bibli věty vyzývající k soustředěnému tichu, nutnému k uslyšení Božího hlasu.
Vzdělávací obsah:
Cvičení ztišení a naslouchání Výchova k meditaci a osobní modlitbě Výroba adventního kalendáře a adventní předsevzetí: každý den se na chvíli „zastavit“ a prožít několik chvil ticha, dávat prostor Božímu hlasu v sobě
5.3.13 NAROZENÍ JANA KŘTITELE
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje vlastními slovy příběh o zaslíbení narození Jana Křtitele a o jeho narození. Žák porovná událost Zachariášova oněmění a mimořádné situace, kdy působí Bůh. Objasní, jak je ticho nutné k jakémukoli hlubšímu pochopení skutečnosti.
Vzdělávací obsah:
L 1,5–25;57–66 Událost narození Jana Křtitele Zachariášovo oněmění jako situace, která učí Zachariáše naslouchat Bohu a hlouběji pochopit Boží působení
5.3.14 HLAS VOLAJÍCÍHO NA POUŠTI
Očekávaný výstup:
Žák objasní rozdíl mezi Janovým zvěstováním příchodu Božího království a Ježíšovou „radostnou zvěstí o Božím království“. Žák navrhne způsoby, jak může sobě i druhým usnadňovat cesty ke Kristu.
Vzdělávací obsah:
Portrét osobnosti Jana Křtitele (Mt 3,4–12) Srovnání Janova a Ježíšova kázání: Božího království hlásaného Janem s Božím královstvím přicházejícím v Ježíši Kristu jako radostná zvěst (Mt 11,11) Výchova k osobní angažovanosti
5.3.15 PODIVUHODNÉ NAROZENÍ
Očekávaný výstup:
Žák popíše podmínky, v nichž Ježíš přišel na svět, a vysvětlí, jak svým narozením sdílí život ubohých a chudých lidí. Žák formuluje souvislost mezi Ježíšovým narozením a příchodem Božího království. Doplní základní informace o datování našeho letopočtu.
Vzdělávací obsah:
L 2,1–7 Vánoční události jako oslava příchodu Božího království na svět: Ježíš přichází na svět, aby žil život chudých, vyvržených ze společnosti, lidí, kteří o svůj domov přišli nebo z něj byli vyhnáni Výchova k prosociálnímu chování, jehož motivací je následování Ježíše Datování křesťanského letopočtu

5.3.16 OTEVŘELA SE NEBESA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí souvislost Ježíšova křtu s příchodem Božího království, které přichází tiše, nenápadně a nepoznáno.
Vzdělávací obsah:
Mt 3,13–17 Událost Ježíšova křtu jako potvrzení příchodu Božího království: Ježíš prochází mezi lidmi v tichu, neviděn a nepoznán, a ač to sám nepotřebuje, nechává se pokřtít. Událost Ježíšova křtu jako potvrzení, že Bůh v Ježíši Kristu stojí na straně člověka, kterého miluje a pro kterého otevírá nebe
5.4 Kdo jsi, Ježíši?
Český jazyk a literatura: Přirovnání, podobenství Český jazyk a literatura: Obrazná řeč MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
5.4.17 JÁ JSEM SVĚTLO SVĚTA
Očekávaný výstup:
Žák formuluje význam světla pro život a jeho vlastnosti. Porovná tyto závěry se skutečností, kdy Bůh přináší do života „světlo“: kdo uvěří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné. Žák opakuje událost o uzdravení slepého od narození a vysvětlí souvislost události i znamení světla se svátostí křtu.
Vzdělávací obsah:
Já jsem světlo světa (J 8,12) Událost uzdravení slepého (J 9,1–7, 35–38) Vztah mezi lidskou zkušeností se světlem, biblickým textem a svátostí křtu Symbolika světla ve svátosti křtu
5.4.18 JÁ JSEM CHLÉB ŽIVOTA
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam obyčejného chleba pro všední život a jeho vlastnosti. Porovná jeho nezbytnost a vzácnost se vzácností Boha. Žák zopakuje událost o zázračném rozmnožení chlebů a nasycení pěti tisíců lidí a formuluje její souvislost s Ježíšovým výrokem a se svátostí eucharistie.
Vzdělávací obsah:
Já jsem chléb života (J 6,35) Událost nasycení pěti tisíců lidí (J 6,1–13) Vztah mezi lidskou zkušeností s chlebem, biblickým textem a svátostí eucharistie Symbolika chleba ve svátosti eucharistie
5.4.19 JÁ JSEM DOBRÝ PASTÝŘ, JÁ JSEM DVEŘE
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol dveří v souvislosti s tím, jak se skrze Ježíše otevírá přístup k Bohu. Žák vysvětlí obraz dobrého pastýře a na podobenství o ztracené ovci prokáže, že Bůh člověka hledá, otevírá mu cestu a spolehlivě ho provází životem.

Vzdělávací obsah:
Já jsem dobrý pastýř (J 10,1–5) Já jsem dveře (J 10,7–15) Obraz dobrého pastýře a podobenství o ztracené ovci Vztah mezi lidskou zkušeností, biblickými texty a svátostí smíření Odpuštění ve svátosti smíření
5.4.20 JÁ JSEM VINNÝ KMEN
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obraz starostlivého vinaře, jako Boha, který je dobrotivý a pečující. Žák objasní výrok, kdy Ježíš přirovnává sám sebe k pravému vinnému kmeni a nás k ratolestem, a vysvětlí souvislost této výpovědi se svátostí biřmování.
Vzdělávací obsah:
Já jsem vinný kmen (J 15,1.5) Péče vinaře (J 15,1–5) Vztah mezi obrazem starostlivého vinaře pečujícího o vinný keř, biblickým textem a svátostí biřmování Dary Ducha Svatého ve svátosti křesťanské dospělosti
5.4.21 JÁ JSEM CESTA, PRAVDA A ŽIVOT
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol cesty a aplikuje ho na výrok, že Ježíš je životem, cestou i cílem. Žák objasní podstatu svátosti manželství a svátosti kněžství, jako viditelná znamení Boží milosti pro určitou životní cestu.
Vzdělávací obsah:
Já jsem cesta, pravda a život (J 14,6) J 14,1–6 Vztah mezi lidskou zkušeností „být na cestě“, biblickým textem a svátostmi zaměřenými k druhým lidem Svátost manželství a svátost kněžství jako znamení Boží milosti ve chvílích rozhodnutí se k přijetí svého povolání, a tím i ke způsobu života
5.4.22 JÁ JSEM VZKŘÍŠENÍ A ŽIVOT
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje příběh vzkříšení Lazara a analyzuje, kde Ježíš ve svém jednání ukazuje Otce, který umí vrátit pozemský život. Žák vysvětlí obsah svátosti nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí.
Vzdělávací obsah:
Já jsem vzkříšení a život (J 11,25) Vzkříšení Lazara (J 11,1–44) Svátost pomazání nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí
5.5 Já jsem vzkříšení a život
Člověk a čas: Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc Cizí jazyk: Pozdravy v různých světových jazycích OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí) MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)

5.5.23 KDYŽ SE CESTA ZMĚNÍ V CESTU KŘÍŽOVOU
Očekávaný výstup:
Žák je schopen objasnit, že bolest a smrt jsou „součástí“ života, i když je to velmi těžké. Žák analyzuje formy utrpení lidí v současném světě a navrhne způsoby zmírnění tohoto utrpení.
Vzdělávací obsah:
Zpráva o zkušenosti s konečností a utrpením lidského života Reflexe vlastní zkušenosti s podobnou situací Výchova ke schopnosti smysluplně zacházet s bolestí a darovat útěchu
5.5.24 KŘÍŽOVÁ CESTA
Očekávaný výstup:
Žák porovná své zkušenosti s dovršením lidského života s křížovou cestou, kterou prošel Ježíš. Žák objasní, že Ježíš prochází utrpením a smrtí v důvěře v Boha, aby lidé měli naději, že nebudou trpět a umírat sami.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života Sdílení zkušeností s prvním setkáním se smrtí Křesťanský pohled na smysl lidského utrpení
5.5.25 TO JE TA NOC...
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje aktuální poselství Velikonoc: Ježíš nám svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním dává naději, která přesahuje smrt. Žák vysvětlí poselství symboliky předmětů a gest liturgie velikonoční vigilie, jejichž význam už zná.
Vzdělávací obsah:
Průběh liturgie velikonoční vigilie Velikonoce v kontextu liturgického roku Symbol světla, slova, vody, chleba a vína v liturgii velikonoční vigilie
5.5.26 CESTA SVĚTLA
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje události, kdy se vzkříšený Ježíš dává poznat ženám a učedníkům. Žák vysvětlí základ křesťanské naděje, který obsahují.
Vzdělávací obsah:
Ježíš s učedníky (J 20,19–20); Marie Magdalská u hrobu (J 20,11–16); Tomáš (J 20,24–29); učedníci na cestě do Emauz (L 24,13–35); Ježíš v Galileji (J 21,1–12) Opakování velikonočních událostí, kdy se Ježíš dává poznat lidem, se zdůrazněním jejich společného poselství: Křesťané jsou stejně jako Ježíšovi učedníci svědky Kristova zmrtvýchvstání a mohou světu přinášet světlo naděje, „evangelium“, dobrou zprávu o smrti a vzkříšení Ježíše Krista (1 K 15,1–8)

5.5.27 ...A NAPLNIL CELÝ DŮM
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí originalitu každého člověka a jeho právo být jiný. Žák analyzuje situace, kdy odlišnost může být příčinou mnoha konfliktů. Žák objasní, že „být křesťan“ znamená v síle Ducha Svatého vnášet mezi lidi pokoj vytvářející Boží království.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,5–11 a 44–47 Duch Svatý jako ten, který sjednocuje, dává sílu být sám sebou, osobitým způsobem usilovat o pokoj a přispívat tak k vytváření Božího království Výchova ke schopnosti pozitivně hovořit o lidech, kteří jsou odlišní
5.5.28 AŽ VŠICHNI JSOU JEDNO
Očekávaný výstup:
Žák popíše působení jiných křesťanských církví u nás, jejich způsob uctívání Božího Syna a jejich životní praxi. Žák vysvětlí význam slova ekumenismus. Vyhodnotí, co nás spojuje, uvede příklady, jak můžeme společně „v jednom Duchu“ působit ve světě.
Vzdělávací obsah:
Základní informace o ekumenickém hnutí Základní informace o jiných křesťanských církvích a denominacích u nás Výchova k ekumenismu a k toleranci odlišných náboženských systémů (J 17,21) KKC 820
5.5.29 MARIA
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje základní údaje Mariina života a navrhne jednotlivé situace, v nichž může člověk ve svém životě prožívat Boží přítomnost. Žák vysvětlí pojem litanie a najde na mapě některá mariánská poutní místa u nás.
Vzdělávací obsah:
Marie jako člověk, kterému je Bůh velice blízko a který může být příkladem, jak prožívat Boží blízkost Obrazná pojmenování Marie v modlitbě loretánských litaní Modlitba růžence Mariánská poutní místa u nás
5.6 Církev – společný dům
<i>Lidé kolem nás: Společný „dům světa“</i> <i>Výtvarná výchova: Práce s obrazem</i> <i>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice)</i> <i>MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</i> <i>OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc</i> <i>EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)</i>
5.6.30 JÁ JSEM JEŽÍŠ, KTERÉHO TY PRONÁSLEDUJEŠ!
Očekávaný výstup:
Žák objasní změnu smýšlení apoštola Pavla. Žák analyzuje situace v lidském životě, kdy se Božím oslovením život radikálně mění.

Vzdělávací obsah:
Událost ukamenování Štěpána (Sk 7,55–60), činnost Saula (Sk 8,1–3) a příběh, kdy se Božím oslovením jeho život radikálně mění (Sk 9,1–9) Apoštol Pavel jako další příklad uposlechnutí Boží výzvy a vyjití na novou cestu
5.6.31 BUDEŠ MLUVIT O TOM, CO JSI VIDĚL A SLYŠEL...
Očekávaný výstup:
Žák seřadí základní informace o apoštolu Pavlovi a o rozšíření křesťanství ve světě. Žák vysvětlí, co pro Pavla znamenalo „být křesťanem“ a co znamená „být křesťanem“ dnes.
Vzdělávací obsah:
Sk 9,26–28; 9,23–25; 14,8–10; 16,13–15; 16,19–40; 20,7–12; 27,14–26; 28,16–31 Další události z života apoštola Pavla (útěk z Damašku, pobyt v Jeruzalémě, v Lystře, křest Lydie, uzdravení Eutycha, uvěznění a propuštění Pavla a Silase ve Filipech) Pavlovy misijní cesty Být křesťanem v prvních církvi a být křesťanem dnes
5.6.32 MĚLI VŠECHNO SPOLEČNÉ
Očekávaný výstup:
Žák na základě biblických textů specifikuje, jak vypadal život křesťanů v prvních církevních obcích. Žák vysvětlí důvody křesťanské naděje, která znamená jít a hlásat radostnou zvěst, a zpřítomňovat tak Boží království na zemi.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,44–46; Sk 4,32–33; 1 K 1,14–16; Ř 10,10 Život prvních křesťanů Církev jako prostor Božího království Situace solidarity, sdílení a vzájemné pomoci v dnešním světě, výchova k prosociálnímu jednání
5.6.33 ŠÍŘENÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje biblickou událost Sk 28,11–31 a vysvětlí, proč je smysluplné zasazovat se svým jednáním za lepší svět. Žák propojí touhu po lepším světě s vizí Božího království, jehož šíření je úkolem a výzvou křesťana.
Vzdělávací obsah:
Sk 28,11–31 Pavel v Římě Výzva ke hlásání Božího království jako výraz touhy po lepším světě
5.7 Do domu Hospodinova...
5.7.34 ŠÍŘENÍ BOŽÍHO KRÁLOVSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje text Žd 11. kap. a zopakuje si probranou látku. Žák má před odchodem na prázdniny posílit vztahy v kolektivu spolužáků.
Vzdělávací obsah:
Žd 11. kap. Celoroční shrnutí učiva

5.7.35 Do domu Hospodinoва...
Očekávaný výstup:
Žák různými metodami a formami práce zopakuje probranou látku.
Vzdělávací obsah:
Projekty podporující ročníkové téma

6. třída - Objevujeme křesťanskou víru

Vazba učiva 6. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci rozumějí evangelním zprávám jako výpovědím víry o setkání člověka a Boha.
- Žáci umějí rozpoznat v jednání lidí a vysvětlit souvislosti mezi nadšením pro dobrou věc a nezištnou láskou a mezi živým svědectvím o víře.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci rozumějí možnostem křesťanské víry pomoci při řešení nových skutečností v životě – větší škola, noví učitelé, menší možnost kontaktu s nimi, střídání učeben apod. Dokáží interpretovat význam Ježíšovy smrti v souvislosti s jeho mocí zvítězit nad zlem.

Kompetence komunikativní

- Žáci porozumějí významu křtu jako přijetí do společenství s Bohem a společenství církve, které jsou předpokladem záchrany od izolace a osamělosti.

Kompetence sociální a personální

- Žáci objevují hodnotu důvěry a přátelství v mezilidských vztazích jako základ spolupráce.
- Žáci rozumějí předpokladům kvalitního společenství – vzájemného přijetí, otevřenost, připravenost k pomoci, poctivost a důvěra. Rozumějí hodnotě bezpečného místa v životě.
- Žáci porozumějí významu křtu jako přijetí do společenství s Bohem a společenství církve, které jsou předpokladem záchrany od izolace a osamělosti.

Kompetence občanské

- Žáci dokáží interpretovat význam pravidel v životě člověka, chápou je jako skutečnosti, které jim dávají jistotu a jsou pomocí při nalézání orientace a role ve skupině. Plnění úkolů posiluje vědomí vlastní hodnoty.
- Žáci rozlišují pravidla Desatera jako stanovené hranice lidského jednání, Ježíšova pravidla pro život jako aktuální výzvu a blahoslavenství jako příslib budoucnosti.

6.1 Vztah k sobě samému, mezilidské vztahy, vztah mezi člověkem a Bohem

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

Výtvarná výchova: Tvary kříže, znázorňování kříže a Boží Trojice v dějinách umění, Marc Chagall: Žid se svitkem Tóry

Český jazyk a literatura: Původ literárních děl, kumránské svitky

OSV – chování podporující dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého

EV – příroda a kultura obce a její ochrana (podpora pozitivního vztahu člověka k místu, kde žije)

6.1.1 MÍSTO, KDE JE MI DOBŘE

Očekávaný výstup:

Žáci mají uvažovat o situaci, kdy sami potřebovali úkryt, a prostřednictvím žalmu 27 uslyšet, že u Boha mohou nalézt úkryt před nebezpečím a nejistotou.

Žáci se mají připravit na celoroční společnou práci a učit se poznávat pravidla a výhody spolupráce.

Vzdělávací obsah:
Úvahy o místě, kde je člověk v bezpečí, kde je ukrytý, chráněný a opatrovaný Kruh – znamení místa, kde je člověku dobře a kde je rád Žalm 27 Poznávání žalmů jako modlitby církve.
6.1.2 PRVNÍ KROKY K DRUHÝM LIDEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají získávat citlivost ke vnímání druhých lidí i vztahů mezi sebou ve skupině. Žáci si mají uvědomit souvislost mezi rozvíjením přátelských vztahů k druhým lidem a rozvíjením přátelství k Bohu.
Vzdělávací obsah:
Rozvíjení přátelských vztahů ve skupině i vůči ostatním lidem Cvičení empatie Vytváření dispozic k přátelským vztahům jako základu pro schopnost nazývat Boha „dobrým a věrným přítelem“
6.1.3 JSI ZDE, HOSPODINE
Očekávaný výstup:
Žáci diskutují vlastní představy o Bohu. Žáci poznávají vztah člověka k Bohu jako vztah důvěry a přátelství.
Vzdělávací obsah:
Přátelské vztahy mezi lidmi rozšířené o rozměr přátelství mezi člověkem a Bohem Představy o Bohu Žalmy 139 a 145 Modlitba jako projev důvěrného vztahu k Bohu
6.1.4 DOBRÝ PŘÍTEL JE POKLAD
Očekávaný výstup:
Žáci se mají učit vnímat hloubku přátelství, která prožívají, a Bibli jako knihu, která vypravuje o zcela zvláštním přátelství mezi člověkem a Bohem a Bohem a člověkem. Žáci se mají naučit dělení knih Starého zákona.
Vzdělávací obsah:
Bible jako kniha zachycující zkušenost přátelství člověka s Bohem Vznik Bible Dělení knih Starého zákona

6.1.5 ZNAMENÍ, KTERÁ NÁS OSLOVUJÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají porozumět znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem. Žáci mají vysvětlit slovní formulaci znamení kříže jako zkratku modlitby „Věřím“.
Vzdělávací obsah:
Znamení kříže jako znamení přátelství mezi Bohem a člověkem ve trojím významu: – znamení lidského života – vyznání víry – znamení společenství církve Tvary kříže Znázorňování Otce, Syna a Ducha Svatého ve výtvarném umění
6.2 Boží pomoc v růstu člověka
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> Tvořivá činnost s literárním textem (Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ, biblický text o Davidovi) <i>Přírodopis:</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození <i>Výchova ke zdraví:</i> Prenatální vývoj člověka a jeho narození z pohledu mezilidských vztahů <i>Výchova k občanství:</i> Výchova k řešení konfliktních situací <i>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny Izraele)</i>
6.2.6 SPRÁVNĚ VIDÍME JEN SRDCEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit, proč jejich jedinečnost nezávisí na schopnostech, ale na lásce, s jakou k nim přistupují druzí lidé a naopak: jedinečnost druhých objevíme, když je dokážeme mít rádi. Na základě této zkušenosti mají žáci interpretovat příběh Davidova vyvolení: Hospodin vidí do srdce člověka.
Vzdělávací obsah:
1 S 16,1.4–5a.5d–7.10–13 Klíčové události starozákonních dějin Izraele Bůh vidí do srdce člověka Příběh Antoine de Saint-Exupéryho o Malém princovi a růži
6.2.6.1 DŘÍVE NEŽ JSEM TĚ STVOŘIL, VYBRAL JSEM SI TĚ
Očekávaný výstup:
Žáci si mají uvědomit zázračnost vlastního vzniku a narození a vžít se do situace radosti z narození dítěte. Žáci si mají uvědomit, že v lidských vztazích nepůsobí jen láska, ale i zlo.

Vzdělávací obsah:
Vznik života z pohledu biologie Vznik života z pohledu mezilidských vztahů Vznik života jako Boží dar a milost Podpora pozitivního vnímání sebe potvrzená Božím přijetím (Jer 1,5)
6.2.6.2 KŘTÍM TĚ VE JMÉNU OTCE I SYNA I DUCHA SVATÉHO
Očekávaný výstup:
Žáci mají objevit souvislost mezi jednáním Ježíše a Boží milostí, která „rozbíjí kruh zla“. Žáci se mají učit vnímat křest jako znamení Boží lásky a prohloubit znalosti o svátosti křtu.
Vzdělávací obsah:
Křestní symboly Účinky křtu Průběh křtu Důsledky křtu pro život ve společenství církve
6.2.7 DAVID A GOLIÁŠ – BOJ NA ŽIVOT A NA SMRT
Očekávaný výstup:
Žáci mají vlastními slovy interpretovat příběh zápasu mezi Davidem a Goliášem. Žáci mají zdůvodnit Boží jednání jako úsilí o pokoj a posoudit Davidovo jednání v situaci, kdy musel o něco „bojovat“.
Vzdělávací obsah:
1 S 17. kap. Situace, kdy se setkáme s protivníkem Výchova ke zvládání konfliktů podpořená ujištěním, že Bůh stojí na straně života
6.2.8 DAVID A JONATAN – PŘÁTELSTVÍ NA ŽIVOT A NA SMRT
Očekávaný výstup:
Žáci mají vlastními slovy vyjádřit příběh o přátelství Davida a Jonatana. Žáci mají rozlišit znamení, která vyjadřují přátelství mezi lidmi, a demonstrovat, že slib dvou přátel připomíná úmluvu mezi Bohem a lidmi.
Vzdělávací obsah:
1 S 18.–20. kap. Znamení přátelství v biblickém textu a znamení přátelství mezi lidmi
6.2.9 ŠALOMOUN
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat důležité události vypovídající o moudré vládě krále Šalomouna. Žáci mají vysvětlit okolnosti a význam stavby jeruzalémského chrámu.

Vzdělávací obsah:
Šalomoun Jeruzalémský chrám jako potvrzení přátelství mezi Bohem a člověkem
6.3 Vztahy mezi lidmi podle Ježíše Krista
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výtvarná výchova: Ikony, reflexe abstraktního umění, vánoční motivy ve výtvarném umění Výchova k občanství : Lidská práva a jejich ochrana OSV – komunikace v různých situacích, odmítání, omluva VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybrané osobnosti křesťanských dějin Evropy)
6.3.10 ČLOVĚK PROZÁŘENÝ SLUNCEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit, význam příkladu světců pro současníky jako těch, skrze které přichází na svět „Kristovo světlo“. Žáci si mají objasnit povolání ke svatosti jako výzvu pro každého křesťana.
Vzdělávací obsah:
Motivace křesťanského jednání Mt 5,48; Ř 8,28–30 Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Modlitba ke křesťanským patronům a přímluvná modlitba za zemřelé Životopis světce
6.3.11 ŽIVOTNÍ MOUDROST
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit pravidla jako zdroj jistoty v životě člověka a společnosti. Žáci mají interpretovat přikázání Desatera a novozákonních principů.
Vzdělávací obsah:
Morální pravidla všedního dne a relativita celospolečenských pravidel Veřejné mínění a můj názor Přehled pravidel křesťanské etiky
6.3.12 JEŽÍŠOVA PRAVIDLA K ŽIVOTU A BLAHOŠLAVENSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit Ježíšova pravidla a rady jako výzvy ke křesťanskému jednání, které ve svých důsledcích přinášejí svobodu a štěstí. Žáci mají uvést vztah mezi Desaterem, Ježíšovými pravidly pro život a blahoslavenstvími, kdy jedny jsou především jasně stanovenou hranicí, druhé aktuální výzvou a třetí příslibem budoucnosti.

Vzdělávací obsah:
Desatero Mt 5.–7. kap. Ježíšova pravidla pro život podle evangelia Zlaté pravidlo a dvojí přikázání lásky Blahoslavenství
6.3.13 NEMÍT SRDCE Z KAMENE
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat, v čem spočívá změna smýšlení člověka a jaké může mít důsledky. Žáci mají objasnit příklad změny smýšlení v biblickém textu a popsat, co změna smýšlení způsobuje.
Vzdělávací obsah:
Příběh „změny smýšlení“ L 3,10–14.18 Objasnění úlohy důvěry v Boha při konání zásadních osobních rozhodnutí v životě křesťana Odpovědnost za rozhodnutí
6.3.14 PODIVUHODNÁ SETKÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat, jaká podivuhodná setkání předcházela Ježíšovu narození. Žáci mají interpretovat evangelijní zprávy o zvěstování Ježíšova narození jako výpovědi víry: Ježíš přichází, aby se setkal s každým člověkem.
Vzdělávací obsah:
Reflexe významných setkání v osobním životě Zkušenost setkání člověka s člověkem a člověka s Bohem L 1,5–25; L 1,39–56; L 1,26–38 Vánoční události jako setkání člověka a Boha v lidství a božství Ježíše Krista
6.3.15 PESTRÁ SPOLEČNOST
Očekávaný výstup:
Žáci mají na základě předchozí látky vyvodit závěr, že ke společenství, které se sešlo a dodnes schází kolem jeslí, patří všichni lidé a mají uvést vztah této skutečnosti k Vyznání víry.
Vzdělávací obsah:
Vánoční slavnost Prohloubení článku Vyznání víry obsahujícího vánoční poselství Pozvání k osobnímu setkání s Ježíšem

6.3.16 JESLIČKY A KŘÍŽ
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat ikonu jako náboženský obraz, který nese poselství. Žáci mají vysvětlit souvislost mezi vánočními a velikonočními událostmi.
Vzdělávací obsah:
Souvislost velikonočních a vánočních událostí Symboly jesliček a kříže Základní informace o ikonách
6.4 Počátky a motivace k šíření křesťanství
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Dějepis:</i> Život Ježíše z Nazareta jako historické osoby, jednoduchá dedukce z časové přímky <i>Český jazyk a literatura:</i> Kritika pramenů, textová kritika <i>Zeměpis:</i> Zeměpisné zajímavosti <i>OSV – rozvoj základních rysů kreativity (na základě práce s výtvarným uměním)</i>
6.4.17 ZASÁHL MNE
Očekávaný výstup:
Žáci mají srovnat literární a biblický text a objasnit aktuálnost biblické zvěsti.
Vzdělávací obsah:
Sk 3,1–10; 5–22 Aktualizace biblického textu prostřednictvím literárního textu: kdo je nadšen, nemůže mlčet Úvod k učivu o šíření evangelia
6.4.18 JEŽÍŠOVO POSELSTVÍ SE ŠÍŘÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají umět vysvětlit, že texty NZ nejsou historickou zprávou, ale především svědectvím víry prvních křesťanských obcí o Ježíši Kristu. Žáci mají popsat, jak k nim došla zvěst o Kristu a jakou roli v tom hrají konkrétní lidé.
Vzdělávací obsah:
Nadšení pro poselství evangelia a pro ideál Božího království Vznik evangelií a dalších knih NZ
6.4.19 KNIHOVNA V JEDNÉ KNIZE
Očekávaný výstup:
Žáci mají reprodukovat informace o jednotlivých evangeliích a jejich autorech. Žáci mají vysvětlit časovou posloupnost vzniku evangelií a jejich souvislost.
Vzdělávací obsah:
Dělení knih NZ Orientace v textech NZ Teorie dvou pramenů

6.5 Vyznání víry
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (základní teze křesťanské víry) MV – chápání podstaty mediálního sdělení (princip fungování médií, šíření zprávy), identifikování základních orientačních prvků v textu
6.5.20 VYZNÁNÍ VÍRY APOŠTOLŮ
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat situace, ve kterých lidé vyznávali svou víru a interpretovat vyznání víry ne jako „slib“ před Bohem a před ostatními lidmi, kterým se lidé hlásí k víře, ale jako krok víry vyjadřující důvěru, odevzdání a přijetí toho, co Bůh pro lidi vykonal. Žáci mají vysvětlit souvislost mezi biblickými texty obsahujícími vyznání víry Ježíšových učedníků a Apoštolským vyznáním víry.
Vzdělávací obsah:
Vyznání víry Ježíšových přátel Vyznání víry apoštolů Dvanáct článků Apoštolského vyznání víry
6.5.21 VĚŘÍM V BOHA, OTCE VŠEMOHOUCÍHO, STVOŘITELE NEBE I ZEMĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají provést rozbor první části Apoštolského vyznání víry a na základě toho řešit otázku: Kdo jsi, Bože? Žáci mají diskutovat jména, jaká v průběhu dějin lidé dávali Bohu, a najít mezi nimi obraz odpovídající vlastní představě.
Vzdělávací obsah:
První část Apoštolského vyznání víry Boží vlastnosti Boží jména
6.5.22 VĚŘÍM V JEŽÍŠE KRISTA
Očekávaný výstup:
Žáci mají provést rozbor druhé části Apoštolského vyznání víry a najít souvislost se situacemi, do kterých podle tohoto vyznání Boží Syn vstupuje. Žáci mají vysvětlit, jakou blízkost k člověku na sebe vzal Bůh, když se stal člověkem.
Vzdělávací obsah:
Druhá část Apoštolského vyznání víry Ježíš Kristus jako bratr lidí Žalm 164 Život Ježíše z Nazareta

6.5.23 VĚŘÍM V DUCHA SVATÉHO
Očekávaný výstup:
Žáci mají provést rozbor třetí části Apoštolského vyznání víry a popsat projevy působení Ducha Svatého dnes v jednání lidí. Žáci mají vysvětlit, jak Duch Svatý vytváří společenství církve.
Vzdělávací obsah:
Třetí část Apoštolského vyznání víry Společenství církve jako jednota v různosti
6.6 Křesťanská interpretace utrpení a smrti
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výtvarná výchova: Volné uchopení velikonočního tématu Výchova k občanství Porušování lidských práv Výchova ke zdraví: Dialog, empatie, zneužití komunikace OSV – lidská práva jako regulativ vztahů (konflikty, formy zneužití moci) VDO – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie (principy uchopení politické moci) OSV – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci
6.6.24 KDO JSI, JEŽÍŠI
Očekávaný výstup:
Žáci mají pojmenovat své pozitivní i negativní pocity a vnímat pocity druhých. Žáci mají objasnit podstatu Ježíšova konfliktu s tehdejší náboženskou a politickou mocí.
Vzdělávací obsah:
Mk 3,1–6 Konflikt Ježíšovy moci s mocí politických a náboženských skupin tehdejšího Izraele Reflexe vlastní zkušenosti konfrontace s mocí Rozvíjení schopnosti vnímat pocity druhých
6.6.25 PROČ ODSOUZEN?
Očekávaný výstup:
Žáci mají ilustrovat zneužití moci situacemi v jejich každodenním životě. Žáci mají vysvětlit souvislost mezi formami zneužití moci v současné společnosti a zneužitím moci proti Ježíši.
Vzdělávací obsah:
Moc a její zneužívání ve společnosti a v životě dětí Charakteristika náboženských a politických skupin v Ježíšově době

6.6.26 JE TO TVÁ CESTA?
Očekávaný výstup:
Žáci mají specifikovat, jaké konflikty je obklopují a jakými způsoby jsou řešeny. Žáci mají vysvětlit, jaký vzorec jednání vnáší do situace vyhrcozeného konfliktu Ježíš, a navrhnout konkrétní jednání ve chvílích, kdy se názory obou stran liší.
Vzdělávací obsah:
Fáze konfliktu a jeho řešení Výchova k mediaci Výchova ke kooperativní spolupráci
6.6.27 KDO SLYŠÍ MŮJ NÁŘEK?
Očekávaný výstup:
Žáci mají na základě seznámení se s jednotlivými částmi pašijí podle Markova evangelia umět vysvětlit rozdíl mezi „pašijemi“ a „křížovou cestou“. Žáci se mají na základě vžití se do Ježíšovy situace a do situace osob, které byly svědky Ježíšova utrpení a smrti, interpretovat Ježíšovo utrpení a smrt jako důsledek konfliktu Boží lásky k člověku a lidského prosazování moci.
Vzdělávací obsah:
Pašije podle Markova evangelia Ježíšovo utrpení jako spoluúčast na utrpení člověka Otázky po smyslu utrpení v lidském životě
6.7 Smrt a vzkříšení
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výtvarná výchova: Výtvarné znázornění abstraktních pojmů smrt a život Český jazyk a literatura: Tvořivá činnost s literárním textem (výtvarná činnost, vytváření vlastních textů) Člověk a svět práce: Stolování jako centrum slavnosti → OSV – komunikace v různých situacích (dopis pozůstalým) VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (vybavení liturgického prostoru, architektura křesťanského chrámu) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
6.7.28 OBAVA I NADĚJE
Očekávaný výstup:
Žáci mají diskutovat o konečnosti lidského života a specifikovat otázky, které vznikají při konfrontaci s faktem smrti a hranicemi lidského života. Žáci mají formulovat křesťanskou naději na vzkříšení na základě porozumění části textu modlitby Apoštolského vyznání víry.
Vzdělávací obsah:
Smrt jako hranice lidského života Smrt z pohledu křesťanské víry a naděje

6.7.29 COŽ NÁM NEHOŘELO SRDCE?
Očekávaný výstup:
Žáci mají srovnat biblický příběh cesty učedníků do Emauz s příběhem o smrti blízkého člověka a vysvětlit význam slov „mít naději“.
Žáci mají popsat nenápadnou přítomnost Ježíše v tomto světě a v životě člověka.
Vzdělávací obsah:
Cíl cesty učedníků jako společenství s Ježíšem při slavení eucharistie L 24,13–35 Rozměr křesťanské naděje
6.7.30 POKRM, KTERÝ DÁVÁ ŽIVOT
Očekávaný výstup:
Žáci mají interpretovat hostinu jako obraz lidského společenství i jako obraz Božího království. Žáci mají objasnit slavení eucharistie jako vzájemné setkávání křesťanů s Kristem u společného stolu.
Vzdělávací obsah:
Slavení svátosti eucharistie jako zpřítomňování Božího království
6.7.31 ABYCHOM NA TO NIKDY NEZAPOMNĚLI
Očekávaný výstup:
Žáci mají vlastními slovy vyjádřit, že na Ježíšově životě, smrti a vzkříšení poznáváme Boha: jaký byl Ježíš, takový je Bůh. Žáci mají vysvětlit různé významy mše svaté.
Vzdělávací obsah:
Jiné názvy pro mši svatou a jejich významy Části mše svaté a orientace v mešních textech
6.8 Poslání křesťanů ve světě
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Dějepis:</i> Struktura katolické církve <i>Matematika a její aplikace:</i> Konstrukční úlohy, plán kostela <i>Výchova k občanství:</i> Adaptace na životní změny, životní perspektiva OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, konkurenci OSV – dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky VDO – angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku
6.8.32 ŽÍT SMYSLUPLNĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají na základě vlastní zkušenosti s tím, co je dokáže nadchnout a jak své nadšení projevují pojmenovat tento rozměr také v biblické události o seslání Ducha Svatého. Žáci mají umět objasnit souvislost mezi dary Ducha svatého a schopnostmi lidí a vysvětlit, jak a proč mají lidé tyto dary rozvíjet.

Vzdělávací obsah:
Skutečnosti, které probouzejí nadšení Sk 2,1–38; Sk 4,20 Dary Ducha Svatého 1 K 12,4–11; 13,1–13 Výchova ke schopnosti naslouchat a vnímat nadání své i druhých
6.8.33 ŽIVÉ SPOLEČENSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají s vědomím své jedinečnosti rozlišit své místo ve skupině. Žáci mají na základě života prvních křesťanských obcí pojmenovat aktivity živé farnosti.
Vzdělávací obsah:
Život v prvních církevních obcích Církev jako tělo Kristovo Výchova k angažovanosti 1 K 12,12–27
6.8.34 BÝT SOLÍ ZEMĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají ilustrovat, že církev se neizoluje od světa, ale je jeho součástí. Žáci uvedou vztah mezi důležitými událostmi v životě apoštola Pavla, a činností Matky Terezy.
Vzdělávací obsah:
Misijní úkol církve Osobnost apoštola Pavla a Matky Terezy
6.8.35 BUDE TO JAKO VE SNU
Očekávaný výstup:
Žáci klasifikují rozpor mezi úsilím křesťanů a stavem světa. Žáci mají interpretovat křesťanskou naději jako protipól strachu z budoucnosti.
Vzdělávací obsah:
Negativní i pozitivní vize budoucnosti světa Strach z budoucnosti z pohledu ideálu Božího království Zj 21,1–4

6.8.36 SPOLEČNĚ JSME OBJEVOVALI VÍRU
Očekávaný výstup:
Žáci si mají zopakovat probrané učivo v souvislostech s liturgickým rokem a s Apoštolským vyznáním víry. Žáci si mají zopakovat podstatnou výpověď učiva šesté třídy, že křesťanská víra dává našemu životu jistotu a směr.
Vzdělávací obsah:
Shrnutí probraných tematických celků

7. třída - Boží pomoc k růstu člověka

Vazba učiva 7. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Na základě zprávy o stvoření žák porozumí symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible a v jazyce církve a postupně integruje náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd.

Kompetence k řešení problémů

- V tematickém celku 7.3 (Křesťanská vzájemná pomoc) se žáci systematicky zabývají etickým rozměrem života. Mají dostatek příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení diskutují a hledají řešení s ohledem na učení církve. Rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. Podobně se postupuje i v některých hodinách ostatních tematických celků.

Kompetence komunikativní

- Žák porozumí legendě jako literárnímu útvaru a reflektuje význam jejího sdělení. Žák umí popsat a diskutovat o ekologických problémech a o stejné důstojnosti muže a ženy. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice řeči rukou (viz 7.4.17) či symbolice chleba (celek 7.6) a v celém tem. celku 7.2.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce. Uplatňuje se zvláště v tem. celku 7.3.
- Tuto kompetenci dále rozvíjíme v tem. celcích 7.5 a 7.7, kde systematicky pracujeme na duchovním rozměru osobnosti žáků.

Kompetence občanské

- Při diskusích o roli člověka vzhledem ke světu a o důstojnosti muže a ženy se žáci učí respektovat přesvědčení druhých lidí, rozlišovat hodnoty, ze kterých vycházejí jejich postoje a učí se chápat základní principy, na nichž spočívají zákony ochrany přírody a důstojnosti člověka. Učí se rozhodovat v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.
- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství, a to v tem. celku 7.7 k židovství. Z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak ke světu samotnému, jednak k lidem, ale také k Bohu. V tem. celku 7.7 se věnujeme touze člověka po svobodě a s ní spojené spoluzodpovědnosti za svět.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření (tem. celek 7.1), z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování ke světu.

7.1 Křesťanská výpověď zprávy o stvoření
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Přírodopis a Enviromentální výchova – tento tématický celek doplňuje odborné znalosti žáků o schopnost vnímat hlubší celistvost světa zahrnující také vztah ke kráse, dobru, dokonalosti a k transcendenci. Tak rozvíjí u žáků vnitřní potřebu aktivně se zajímat o lidské aktivity související s problémy životního prostředí. Rozvíjí vědomí zodpovědnosti za svět. Výchova demokratického občana, Osobnostní a sociální výchova – tématický celek se zabývá vztahy mezi mužem a ženou a jejich stejnou důstojností opřenou o křesťanský pohled na osobnost člověka.
7.1.1 POČÁTEK
Očekávaný výstup:
Žáci mají zažít úžas nad dokonalostí a řádem ve vesmíru i na naší planetě. Žáci mají interpretovat zprávu o stvoření jako oslavnou píseň na Boha – Tvůrce světa.
Vzdělávací obsah:
Biologické zákonitosti makrosvěta Biologické zákonitosti mikrosvěta Gn 1,1–23
7.1.2 ČLOVĚK – NEJMILEJŠÍ BOŽÍ TVOR
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat zvláštnosti a krásy role, které vyplývají z jejich vlastního pohlaví. Žáci si mají objasnit, jak biblická zpráva o stvoření člověka jako muže a ženy zdůrazňuje rovnost obou pohlaví.
Vzdělávací obsah:
Zpráva o stvoření člověka (Gn 1,27–31) Otázka téže důstojnosti muže a ženy
7.1.3 VYTUŠIT TVŮRCE
Očekávaný výstup:
Žáci mají interpretovat svět jako symbol Boží přítomnosti. Žáci mají tvůrčím způsobem poznat a vysvětlit text žalmu 136.
Vzdělávací obsah:
Imaginativní nazírání krásy světa Žalm 136, verše 1–9 a 25–26
7.1.4 VÁŽIT SI STVOŘENÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat ekologické problémy svého nejbližšího okolí a světa. Žáci mají na základě biblické zprávy vyvodit závěr, že člověk je součástí stvoření a je za svět odpovědný.

Vzdělávací obsah:
Gn 1,28 a Gn 2,15 Ekologické problémy jako následek zneužití převahy člověka nad světem Výchova k odpovědnosti za životní prostředí, které mě obklopuje
7.1.5 SVATÝ FRANTIŠEK
Očekávaný výstup:
Žáci mají být uvedeni do práce s legendou jako literárním útvarem. Žáci mají objasnit život svatého Františka jako vzor křesťanského vztahu ke světu.
Vzdělávací obsah:
Legenda jako literární útvar Životopis svatého Františka
7. 2 Svátosti církve a jejich souvislost s tajemstvím života
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena, mezilidské vztahy, hodnoty, postoje a praktická etika. Multikulturní výchova – lidské vztahy.
7.2.6 KDYBY STROMY MOHLY MLUVIT
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi popisným a symbolickým vnímáním světa. Žáci mají interpretovat strom jako znamení člověka.
Vzdělávací obsah:
Popisné a symbolické vnímání světa Strom jako symbol života Ž 1,1–3
7.2.7 ŽÍT S BDĚLÝMI SMYSLY
Očekávaný výstup:
Žáci mají poznat, že z celku světa vnímáme především to, co je pro nás důležité, a ne jeho objektivní vlastnosti. Žáci mají rozlišit v druhých lidech a ve světě především hodnoty dobra.
Vzdělávací obsah:
Cvičení ticha Výchova k meditaci Cvičení negativního a pozitivního vnímání lidí, světa a sebe
7.2.8 NA VŠECH CESTÁCH S TEBOU
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit symbolický charakter komunikace. Žáci mají interpretovat svátostiny jako připomínku Božího působení.
Vzdělávací obsah:
Žehnání a jiné svátostiny

7.2.9 NEKONEČNÝ PRAMEN
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi svátostí a svátostí: svátostina je symbolická připomínka Božího působení v životě člověka, svátost je symbolické jednání zpřítomňující aktuální Boží působení v životě člověka. Žáci mají vlastními slovy vyjádřit, proč je Kristus pramenem všech svátostí.
Vzdělávací obsah:
Svátosti jako pomoc ve významných chvílích lidského života Svátosti jako účinná znamení: nejsou pouze symbolem Boží blízkosti, ale zpřítomňují ji, protože v nich jedná Kristus.
7.2.10 NADĚJE PŘESAHOJÍCÍ SMRT
Očekávaný výstup:
Žáci mají rozpoznat v symbolech slavnosti Všech svatých a Vzpomínky na všechny věrné zemřelé znamení smrti a vzkříšení. Žáci mají uvést vztah mezi křesťanskou vírou ve vzkříšení a mezi svou vlastní vírou nebo vírou křesťanů, které znají.
Vzdělávací obsah:
Symboly smrti a vzkříšení Křesťanská víra ve vzkříšení z mrtvých
7.3 Křesťanská vzájemná pomoc
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výchova demokratického občana – angažovanost ve prospěch nemocných a trpících, lidská solidarita opřená o křesťanský pohled na osobnost člověka a na křesťanské hodnoty v mezilidských vztazích.
7.3.11 DÍVÁM SE NA SEBE
Očekávaný výstup:
Žáci mají pravdivě určit své schopnosti a poznat svou připravenost nasadit své schopnosti pro druhé lidi. Žáci mají objasnit, proč skutečná hodnota člověka není dána jeho výkony, ale tím, že ho Bůh bezpodmínečně miluje.
Vzdělávací obsah:
Mt 22,36–40 Dvojí přikázání lásky: Boží láska k člověku je pramenem našeho sebehodnocení a naší připravenosti milovat druhé lidi
7.3.12 POHLED NA BLIŽNÍHO: CHARITA ZNAMENÁ LÁSKA
Očekávaný výstup:
Žáci mají prokázat dovednost hledět na druhé nejen z pohledu jejich pozitivních vlastností, ale především z pohledu jejich potřeb. Žáci mají pojmenovat konkrétní formy organizované pomoci potřebným lidem.

Vzdělávací obsah:
Křesťanské a humanitární organizace (Charita, Adra, Člověk v tísni) Přehled o organizované pomoci druhým lidem Výchova k solidaritě: vnímání potřeb druhých lidí
7.3.13 SVATÍ MAJÍ ZVLÁŠT DOBRÉ OČI
Očekávaný výstup:
Žáci mají reprodukovat informace o životě vybraných světců. Žáci mají aplikovat jejich pohled na lidskou bídu ve svém okolí a ve světě.
Vzdělávací obsah:
Životy konkrétních světců jako příklady křesťanské solidarity Konfrontace se současným životním stylem v naší zemi
7.3.14 U ZÁKLADŮ BRATRSKÉ LÁSKY
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit křesťanský pohled na druhé lidi, že v každém člověku je přítomný Kristus. Žáci mají prokázat hloubku motivace křesťana k pomoci, která nevychází jen z humanismu, ale pramení ze ztotožnění bližního s Kristem.
Vzdělávací obsah:
Skutky tělesného milosrdenství Mt 25,31–40
7.3.15 ZAČÍNÁME BÝT AKTIVNÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají udělat zkušenost se společnou organizací práce pro trpící lidi. Žáci mají zakusit radost z práce ve prospěch druhých. Žáci mají vysvětlit význam materiální pomoci, která je spojena s modlitbou za trpící.
Vzdělávací obsah:
Malý projekt pomoci pro trpící lidi ve světě – Tříkrálová sbírka Příklad, jak organizovat i jiné projekty pomoci
7.3.16 JEHO SVĚTLO VSTUPUJE DO BÍDY SVĚTA
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit smysl prvních kapitol Matoušova evangelia: Ježíš naplnil svým příchodem očekávání Izraele, že Mesiáš – Spasitel – osvobodí člověka. Žáci mají prokázat, že právě tím přináší naději a světlo i do jejich života.
Vzdělávací obsah:
Mt 1,1–16; Mt 1,18–25; Mt 2,1–12; Mt 2,13–18; Mt 2,19–23 Gn 28,14 Aktualizace vánočního příběhu

7.4 Výpověď Bible o lidské společnosti
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura – představuje Starý zákon Multikulturní výchova – představuje Bibli jako knihu, která formovala evropskou kulturu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Bible, která leží v kořenech evropské civilizace
7.4.17 NAŠE RUCE MLUVÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají získat citlivost pro symbolický výraz gest rukou jak v pozitivní, tak v negativní rovině: ruce dělají viditelným to, co je v srdci. Žáci mají vysvětlit, jak křesťan chápe Boží přítomnost skrze Krista ve svátostech.
Vzdělávací obsah:
Vnější gesta jako symboly vnitřního postoje
7.4.18 LIDÉ VNÍMAJÍ JEŽÍŠOVY RUCE
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit svátosti jako dotek Ježíšovy přítomnosti skrze ruce udělovatele.
Vzdělávací obsah:
Příběhy z Ježíšova života, v nichž uzdravoval dotekem svých rukou Svátosti jako příběhy, v nichž nás Ježíš uzdravuje skrze ruce a gesta udělovatele
7.4.19 SLOVA JSOU JAKO OBRAZY
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit symbolický význam řeči. Žáci mají být osloveni vtipem i poetikou obrazné a metaforické řeči. Žáci mají popsat obraznou řeč Bible.
Vzdělávací obsah:
Dvojitý symbolický význam řeči: – písmeno jako znak – slovo jako metafora
7.4.20 BOŽÍ SLOVO VE SLOVĚ LIDSKÉM
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat skladbu knih Starého zákona. Žáci mají umět rozlišit základní literární druhy použité ve Starém zákoně.
Vzdělávací obsah:
Dělení knih Starého zákona Literární druhy ve Starém zákoně Vyhledávání textů ve Starém zákoně
7.4.21 OBRAZNÁ ŘEČ BIBLE
Očekávaný výstup:
Žáci mají ilustrovat, jak se za biblickými obrazy skrývají hluboké výpovědi o Bohu. Žáci mají popsat souvislost Božího slova, které se odkrývá v lidském slově Bible.

Vzdělávací obsah:
Prorockví, žalmy, předpisy a další způsoby vyjadřování ve Starém zákoně
7.4.22 SETKÁNÍ S BOŽÍM SLOVEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat, jaký účinek měla Ježíšova slova na jeho okolí. Žáci mají vysvětlit účinek Ježíšových slov obsažených v Bibli na lidi v průběhu dějin. Žáci mají specifikovat, jaký účinek mají tato slova na ně osobně. Žáci mají rozlišit způsob působení Božího slova: působí – zasahuje – proměňuje.
Vzdělávací obsah:
Ježíšova slova jako Boží slovo pro nás
7.5 Smysl utrpení Ježíše Krista pro záchranu člověka
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výchova demokratického občana – prosociální chování
7.5.23 VŽDYŤ TY VÍŠ...
Očekávaný výstup:
Žáci mají být povzbuzeni k odvaze ptát se na smysl utrpení způsobeného zlem a nespravedlností. Žáci mají objasnit spoluúčast Boha na utrpení světa v Ježíši Kristu jako křesťanskou odpověď na zlo ve světě.
Vzdělávací obsah:
Odpovědi na smysl utrpení Křesťanský pohled na smysl utrpení
7.5.24 SPOUTÁN ŘETĚZY
Očekávaný výstup:
Žáci mají zaměřit svou pozornost v pašijových událostech na lidi, kteří pomáhají Ježíši na jeho cestě. Žáci si mají specifikovat, kdo pomáhá jim a komu pomáhají oni na „pašijových cestách“.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta Výchova ke křesťansky motivovanému prosociálnímu chování
7.5.25 V KŘÍŽI JE SPÁSA
Očekávaný výstup:
Žáci mají interpretovat kříž nejen jako znamení Ježíšova utrpení, ale také jako znamení života a spásy.
Vzdělávací obsah:
Ježíš ukřižovaný – Spasitel světa L 23,35–48
7.5.26 JÁSEJME – ALELUJA
Očekávaný výstup:
Žáci mají ve slovech „dotekem k víře“ popsat symbolické vyjádření lidského otevření se víře ve zmrtvýchvstalého Krista. Žáci mají rozlišit různé postoje lidí k víře ve zmrtvýchvstání Krista.

Vzdělávací obsah:
Dotek víry při setkání Marie z Magdaly se vzkříšeným Kristem Dotek víry při setkání Tomáše se vzkříšeným Kristem Reflexe vlastního postoje k víře
7.6 Význam a symbolika Eucharistie
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výchova demokratického občana – prosociální chování
7.6.27 BÝT JEDEN DRUHÉMU CHLEBEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají specifikovat obyčejný chléb jako podstatný zdroj lidské obživy. Žáci mají objasnit symbolický aspekt chleba: Chléb jako znamení života, znamení solidarity a porozumění. Žáci mají interpretovat eucharistický chléb jako účinné znamení Kristovy přítomnosti.
Vzdělávací obsah:
Chléb jako potrava Chléb jako symbol dělení se a vzájemného porozumění Eucharistie jako chléb života, znamení Kristovy přítomnosti
7.6.28 JÁ JSEM CHLÉB ŽIVOTA
Očekávaný výstup:
Žáci si mají určit biblické texty popisující události, kdy se Ježíš „jako chléb“ rozdává druhým lidem. Žáci mají interpretovat chápání eucharistického chleba jako účinného znamení Kristovy přítomnosti.
Vzdělávací obsah:
Svátost eucharistie J 6,47–51
7.7 Exodus a lidská touha po svobodě
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výchova demokratického občana – prosociální chování Multikulturní výchova – lidské vztahy, princip sociálního smíru a solidarity, mezináboženský dialog
7.7.29 VÝKŘIK PO BOHU – DNES A VČERA
Očekávaný výstup:
Žáci mají uvést vztah mezi voláním po Bohu porobeného izraelského národa a voláním dnešních porobených národů. Žáci mají vysvětlit, jak i nárek může být modlitbou.
Vzdělávací obsah:
Touha po svobodě, samostatnosti a spravedlnosti v kontrastu s realitou světa Otázky po smyslu utrpení a příčinách sociální nespravedlnosti Vysvobození Izraelitů z egyptského otroctví Ex 1. a 2. kap. Modlitba nářků

7.7.30 TEN, KDO SLYŠÍ VOLÁNÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají uvést vztah mezi Božím jednáním s porobeným Izraelem a Božím jednáním dnes. Žáci mají objasnit, jak Bůh slyší naše volání, zná naši nouzi a chce nás vysvobodit.
Vzdělávací obsah:
Povolání Mojžíše Výchova k soucítění s druhými
7.7.31 BŮH VYVÁDÍ Z POROBY
Očekávaný výstup:
Žáci mají porovnat dva prameny příběhu o vyvedení Izraele z egyptského otroctví. Žáci mají diskutovat různé úhly pohledu na osvobozující Boží jednání.
Vzdělávací obsah:
„Pesach“ – židovský „svátek překročení“ Vyvedení z Egypta
7.7.32 PŘEKONAT POUŠŤ
Očekávaný výstup:
Žáci mají rozkrýt paralelu mezi putováním izraelského národa pouští a nárokem na svobodné jednání ve vlastním životě: poušť zde není obrazem životních těžkostí, ale obrazem situace lidské svobody. Žáci mají pochopit, že pravá svoboda spočívá v naší schopnosti umět se omezit ve prospěch druhého, ne moci si všechno dovolit.
Vzdělávací obsah:
Izraelský národ na poušti Desatero Poušť jako obraz situace lidské svobody
7.7.33 ZASLÍBENÁ ZEMĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit, že touha po lepším světě, kterou má každý člověk, je zobrazena a naplněna v biblickém příběhu Exodu obrazem „zaslíbené země“, do které Hospodin přivádí izraelský národ. Žáci mají objasnit, že křesťanská vize Božího království není pouze vizí posmrtného života, ale Božího království na této zemi na konci věků, na jehož uskutečnění spolupracujeme už nyní.
Vzdělávací obsah:
Biblický příběh o „zaslíbené zemi“ Zasazení se o důstojný život člověka na zemi – začátek budování Božího království

7.7.34 VÍRA, NADĚJE, LÁSKA
Očekávaný výstup:
Žáci mají získat celistvý vhled do souvislosti obsahů tohoto ročníku, který spočíval v prohloubení tří božských ctností: víry, naděje a lásky.
Vzdělávací obsah:
Láska – obsah hodin 1–16: Bůh postavil lidi do světa s úkolem, aby jej ve vzájemné lásce chránili a spravovali. Naše láska směřuje ke světu a k lidem. Víra – obsah hodin 17–28: Bůh se sděluje člověku v Ježíši Kristu, ve svém Slově a ve svátostech. Naše víra, směřující k Bohu, nám dává sílu. Naděje – obsah hodin 29–33: Bůh osvobozuje člověka z jeho otroctví a strachu a vede ho do nové země, Božího království. Náš životní optimismus, naše naděje, se opírá o Boží zaslíbení.

8. třída – Utváření života podle víry

Vazba učiva 8. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci vidí souvislosti ve zprávě o stvoření a spoluzodpovědnosti lidí za stvoření. Umějí vysvětlit souvislost Ježíšova vtělení s křesťanským postojem k chudobě a bolesti. Pro praktický život umí interpretovat jednání biblických postav i světců (Edith Steinová). Znalost těchto souvislostí motivuje žáky k dalšímu objevování praktických aplikací křesťanského učení.

Kompetence k řešení problémů

- Žáci jsou vedeni k tomu, aby pojmenovávali problémy a „sestupovali“ k jejich kořenům. V 8. ročníku zaujímají postoj k napětí mezi potřebou být originální a potřebou nelišit se. Učí se zacházet se svědomím, které uschopňuje ke správné odpovědi a zodpovědnosti. Žáci umějí zdůvodnit svoji mravní odpovědnost vůči svému okolí. Žáci zaujímají postoje k problémům světa – konfliktům, válkám, bídě a utrpení a umějí interpretovat křesťanský pohled na ně.

Kompetence komunikativní

- Žáci se učí komunikovat v mezilidských vztazích na základě poznání, že důstojný lidský život je první hodnotou, za kterou jsme zodpovědní (8.6.29).
- K diskuzím a získávání poznatků o celosvětové církvi a diskutovaných problémech žáci využívají internet, informační databáze, televizní programy, videoprogramy, prezentace apod.

Kompetence sociální a personální

- Žáci chápou víru jako schopnost rozpoznávat v druhém člověku svého bližního, který potřebuje pomoc. Učí se tuto pomoc poskytovat a přijímat přiměřeným způsobem.
- Žáci umějí diskutovat, připravovat si fakta k diskusi, nalézat pro i protiargumenty. Diskuse je vedena v klimatu efektivní spolupráce a vzájemného naslouchání za účelem dalšího poučení ze zkušenosti druhých či nalezení nových cest k řešení (8.6).
- Žák je schopen diskutovat o otázce „Kdo jsem“ v kontextu stvoření světa a člověka a poznávat sám sebe (8.1.1 a 8.1.2).

Kompetence občanské

- Žáci si uvědomují zodpovědnost člověka za rozvoj tělesného, duševního i duchovního rozměru lidského života (8.6.29).
- Žáci si prohlubují poznání základních morálních norem, aby si upevnili kladné postoje k nim. Tato skutečnost ovlivňuje jejich chování ve vztahu k druhým lidem i celé společnosti. V 8. třídě patří Desatero k hlavním obsahům.
- Žáci se seznamují s různým pojetím víry ve světě, jsou vedeni k respektování lidí s odlišným přesvědčením (8.4.17).
- Žáci jsou vedeni k úctě k tradicím a kulturnímu a historickému dědictví. Díky metodám práce s obrazem lépe rozumí hodnotným uměleckým dílům. Dále jsou vedeni k úctě k přírodě z úcty ke Stvořiteli a k pozitivnímu vytváření životního prostředí, ochraně a podpoře zdraví (8.4.15).

Kompetence pracovní

- Žáci využívají znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oborech a s přihlédnutím k hodnotám předložených náboženskou výchovou činí rozhodnutí k dalšímu vzdělávání a profesnímu zaměření (8.6.32).
- Žáci se orientují v základních aktivitách v podnikatelské oblasti, kde se řídí v myšlení, rozhodování a jednání základními morálními hodnotami, které si upevnili v náboženské výchově (8.4.19).

8.1 Nový pohled na sebe, druhé a na Boha
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV: sociální rozvoj – vztahy, komunikace, kooperace, kompetice
8.1.1 KDO JSEM?
Očekávaný výstup:
Žáci mají formulovat sebehodnocení a uvést je do vztahu s Božím pohledem na člověka. (Iz 49,16; Ž 139).
Vzdělávací obsah:
Cvičení zaměřené na poznávání svých vlastností a na rozvíjení schopnosti hovořit o sobě Výchova ke schopnosti porozumět sám sobě a realisticky hodnotit své jednání Žalm 139
8.1.2 HLEDÁM SÁM SEBE
Očekávaný výstup:
Žáci mají vyjádřit své právo na svou originalitu, mají ji srovnat s tlakem reklamy, médií a svého okolí a diskutovat otázku potřeby životních vzorů, tedy hledat a nacházet rovnováhu mezi potřebou „mít svou tvář“ a potřebou „nelišit se od ostatních“. Žáci mají řešit mezi nabídkou životních vzorů i jméno Ježíše Krista a odpovědět si na otázku, zda také on může být pro ně vzorem.
Vzdělávací obsah:
Napětí mezi potřebou být originální a potřebou nelišit se Korekce vzoru podle představ médií jako příprava na přijetí náboženských vzorů
8.1.3 KUDY VEDE CESTA?
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat své chování vůči vzoru jako cíli svého úsilí (vylepování plakátů, nakupování oblečení, typy účesů). Žáci mají vysvětlit potřebu mít v životě někoho, kdo je jim blízko a kdo je v jejich životě doprovází.
Vzdělávací obsah:
Příběh „Optimistický průvodce“ Nabídka Ježíše jako univerzálního vzoru Výchova ke schopnosti odhalovat manipulaci s náboženskými vzory
8.1.4 ODPUŠTĚNÍ BEZ HRANIC
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit rozdíl mezi mediálním vzorem a vzorem, do kterého vkládáme svou potřebu mít blízko člověka, kterého obdivujeme. Žáci mají najít podobnosti a rozdíly v doprovázení člověka člověkem a v doprovázení člověka Bohem v Ježíši Kristu.

Vzdělávací obsah:
L 7,36–50 Různé způsoby doprovázení: od manipulujícího obdivování k lásky-plnému doprovázení dávajícímu prostor Výchova ke schopnosti důvěřovat v Boží blízkost
8.1.5 NAROVNÁVAT, CO JE POKŘIVENÉ
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat, jak Ježíš vstupuje do života člověka, který se mu otevře, tj. který v něho uvěří. Žáci mají alespoň v náznaku zakusit, jak Ježíš v životě takového člověka může působit: léčí komplexy, narovnává, co je pokřivené. Žáci mají rozlišit rozdíl mezi životem vnitřně pokřiveného a vnitřně rovného člověka a položit si otázku: „Jak je to se mnou?“
Vzdělávací obsah:
Výchova ke schopnosti porozumět sám sobě Reflexe vlastních nedokonalostí a komplexů, které směřují k sebepřijetí a k ujištění, že Bůh nás přijímá takové, jací jsme, a pomáhá nám „narovnat se“ L 13,10–13.17b
8.1.6 UČÍME SE JEDNAT JAKO JEŽÍŠ
Očekávaný výstup:
Žáci mají pojmenovat na základě Ježíšových zázraků, uzdravení a odpuštění návod, jak se lidé mohou navzájem „uzdravovat“ a odpouštět si. Žáci mají objevovat v současném světě činy, kterými lidé vytvářejí Boží království. Žáci mají diskutovat otázku, zda je pro ně v tomto světě možné následovat Ježíše jako svůj vzor.
Vzdělávací obsah:
Blahoslavenství jako výzva následovat Ježíše, uzdravovat a usmiřovat svět, a tak budovat Boží království (Mt 5,3–10) Jk 2,12–13
8.1.7 NOVÝ POHLED NA SVĚT
Očekávaný výstup:
Žáci mají objevit víru jako schopnost rozpoznávat v tomto světě Boží království. Žáci mají tento objev na vysvětlit jako výzvu k chápání konkrétních životních situací a k vytváření vědomí smysluplnosti vlastního života.
Vzdělávací obsah:
Víra jako nový pohled na svět Podobenství o Božím království Mt 25,1–13; Mt 18,12–13; Mt 21,28–31; Mt 20,1–16; Mk 4,3–8; L 12,16–20; L 14,16–24; L 18,10–14; L 15,8–9; L 15,11–32

8.1.8 NOVÝ POHLED NA ČLOVĚKA
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit jako důsledek víry schopnost rozpoznávat v druhém člověku svého bližního, který potřebuje pomoc. Žáci mají objasnit Boží království jako společenství, ve kterém Bůh miluje lidi a lidé milují Boha a sebe navzájem.
Vzdělávací obsah:
Víra jako nový pohled na člověka Podobenství o milosrdném Samaritánovi (L 10,25–37) Výzva k angažované pomoci druhému člověku, která znamená volbu: přihlížet nebo pomáhat Žalm 102
8.2 Vnitřní kompas
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
VDK: postoje a hodnoty
8.2.9 SVĚDOMÍ A ODPOVĚDNOST
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit existenci svého vlastního svědomí na situacích, kdy se rozhodují pro mravně dobrý nebo špatný čin. Žáci mají diskutovat odpovědnost za svá mravní rozhodnutí vzhledem k sobě, k druhým lidem a ke světu.
Vzdělávací obsah:
Příběhy otevírající nutnost volby mezi dobrem a zlem Výchova k zodpovědnosti za svá rozhodnutí Důsledky jednání vůči sobě, druhým lidem a vůči Bohu
8.2.10 SLYŠET SRDCEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit rozdíl mezi zvažováním vnějších názorů a norem a jednáním podle vnitřních postojů. Žáci se mají dotknout skutečnosti, že v největší hloubce vlastního nitra zvažuje křesťan svá rozhodnutí společně s Bohem.
Vzdělávací obsah:
Nácvik soustředění, ztišení a meditace Srdce jako znamení prostoru, kde ke mně promlouvá Boží hlas Ex 36,26
8.2.11 MŮJ VNITŘNÍ HLAS
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat základní náhled na vývoj svědomí z pohledu vývoje člověka. Žáci mají diskutovat vědomí zodpovědnosti za formování vlastního svědomí.

Vzdělávací obsah:
Svědění jako Boží hlas v člověku: člověk přichází na svět s „darem svědomí“, které mají povinnost formovat dále nejprve jeho rodiče, později on sám Vývoj svědomí Výchova svědomí
8.3 Budoucnost již začala
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
VDK: principy demokracie
8.3.12 KRÁLOVSTVÍ MÍRU A POKOJE
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit politickou a náboženskou situaci izraelského národa v době před Ježíšovým narozením a z ní plynoucí upínání se k naději na příchod Mesiáše. Žáci mají v příchodu Ježíše na svět rozpoznat podstatu dnešní situace: Boží království je již přítomné v tomto světě, i když je plný konfliktů, válek, bídy a utrpení.
Vzdělávací obsah:
Boží království v tomto světě jako znamení Božího království na věčnosti Boží království, které neřeší konflikty současného světa Porozumění významu slov: Boží království „již ano – ještě ne“
8.3.13 KRISTUS VE MNĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit osobní pohled na událost narození Božího syna: Ježíš se chce narodit v srdci každého člověka. Žáci mají objasnit skutečnost, že Ježíš vstupuje do vnitřních konfliktů člověka ne proto, aby ho odsoudil, ale aby mu přinesl pokoj.
Vzdělávací obsah:
Výchova ke schopnosti zakusit vnitřní pokoj, jehož důsledkem je zasazování se o mír a o sociální spravedlnost
8.3.14 KRISTUS V NAŠEM STŘEDU
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit nový pohled na události vtělení Božího syna: Ježíšova přítomnost ve světě je přítomností Krista v bližních. Žáci mají diskutovat podstatu křesťanského jednání ve světě, kdy motivem není odvrácení katastrofy, ale práce na rozvíjení Božího království, v jehož středu je Kristus.
Vzdělávací obsah:
Mt 25,40 Výzva k přinášení „světla pokoje“ konkrétním lidem, kteří žijí v nejbližším okolí

8.4 Povolání ke svobodě
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
VDK a MK: postoje a hodnoty, princip sociálního smíru a solidarity
8.4.15 JSME POVOLÁNI KE SVOBODĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají umět rozlišit různá pojetí svobody v současném světě. Žáci mají objasnit nabídku pojetí svobody jako nezávislosti, což neznamená nevázanost, ale nezotročení. Žáci mají vyvodit závěr, že omezení naší svobody spočívá v právu druhého na vlastní svobodu.
Vzdělávací obsah:
Svoboda ve světle přirozené morálky: – svoboda znamená, že si můžu dělat, co chci; – svoboda znamená, že mi nikdo nesmí brát to, na co mám právo; – svoboda znamená, že nic nade mnou nemá moc (alkohol, drogy, druzí lidé).
8.4.16 DESATERO – SVOBODA OSVOBOZENÝCH
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit biblický pohled na svobodu, která nám byla bez zásluhy darována. Tento pohled na svobodu je obsahem úvodu Desatera. Žáci mají diskutovat Desatero jako výzvu ke skutečně svobodnému jednání člověka, výzvu ke svobodě osvobozených.
Vzdělávací obsah:
Desatero v konfrontaci se starověkými zákoníky a Listinou základních práv a svobod Úvod k Desateru: výzva ke svobodnému jednání Svoboda osvobozuje od strachu (Ř 8,31)
8.4.17 SVOBODA K VÍŘE
Očekávaný výstup:
Žáci mají umět rozlišit různá pojetí víry v současném světě. Žáci mají interpretovat nabídku pojetí víry jako důvěru v Boha, z čehož plyne, že opakem víry není, že nevěřím, ale nedůvěra a strach.
Vzdělávací obsah:
Pojetí víry v současném světě: – víra je pro děti; – víra je jiné jméno pro morálku; – víra znamená přijmout, že Bůh člověka omezuje a svazuje; – věřit znamená nepotřebovat důkaz; – věřit se dá v cokoli; Víra jako neustále prožívaná zkušenost s tím, jak Bůh v našem životě jedná Prohloubení prvního přikázání

8.4.18 CO JE SVATÉ, AŽ TI ZŮSTANE SVATÝM: BŮH AŽ TI ZŮSTANE BOHEM
Očekávaný výstup:
Žáci mají pojmenovat moderní podoby zneužívání Božího jména. Žáci mají vysvětlit, jak zneužití Božího jména ke svému prospěchu vrhá špatné světlo na Boží svatost.
Vzdělávací obsah:
Tři novodobé způsoby zneužívání Božího jména: – Lidé zneužívají Božího jména, když předstírají, že v materiálních hodnotách mohou najít své poslední blaho a celé své štěstí. – Lidé zneužívají Božího jména, aby se navzájem ovládali a vzbuzovali strach. – Lidé zneužívají Božího jména, když se staví tak, jako by všechna pravda o Bohu byla jen v jejich držení. Prohloubení druhého přikázání
8.4.19 OTROCI VÝKONU
Očekávaný výstup:
Žáci mají pojmenovat charakter dnešní doby, která tlačí člověka k výkonu nebo k trávení volného času pokusem o únik z reality. Žáci mají vyjádřit hodnotu času, který je naplněný setkáním se sebou, s druhými a s Bohem, a shledat takto strávený čas cennějším než čas strávený prací a výkonem.
Vzdělávací obsah:
Příběh k zamyšlení nad využitím volného času Čas pro vlastní zastavení, pro druhé a pro Boha Prohloubení třetího přikázání
8.4.20 ŠABAT – SVÁTEK NEKONČÍCÍ NADĚJE A ŽIVOTA
Očekávaný výstup:
Žáci mají popsat průběh židovského svátku šabatu. Žáci mají vysvětlit podstatu svátku, který je oslavným vyjádřením víry v Boha.
Vzdělávací obsah:
Vyprávění podle vzpomínek z dětství Belly Chagallové o slavení šabatu v rodině Uspořádání zjednodušené slavnosti Sobotní den a Den Páně (KKC 2168–2173)
8.4.21 NEDĚLE – SVÁTEK OSVOBOZENÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit potřebu dne odpočinku. Žáci mají odvodit, že slavnost není uspokojování potřeb, ale je vyzdvížením hodnoty, kterou život dostává hlubší rozměr (narozzeniny – oslava života, olympijské hry – oslava fyzické krásy a výkonu apod.) Žáci mají diskutovat, proč je pro křesťany největší oslavou neděle, kdy se slaví začátek nového stvoření v Ježíši Kristu.

Vzdělávací obsah:
Prohloubení třetího přikázání Význam slavení neděle pro křesťany Výchova ke slavení
8.4.22 OTVÍRÁM DVEŘE SVÉHO NITRA
Očekávaný výstup:
Žáci mají udělat zkušenost, že modlitba není odříkávání textu, ale výraz našeho postoje k Bohu. Žáci mají popsat různé postoje, které lze v modlitbě vyjádřit: děkování, prosba, nárek, chvála.
Vzdělávací obsah:
Cvičení ztišení a meditace jako předpoklad vnitřní modlitby Základní formy modlitby
8.5 Vína a obrácení
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
VDK, OSV: občan, občanská společnost a stát, mezilidské vztahy
8.5.23 VINA A OBRÁCENÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit postoje k provinění. Patří k lidskému životu, ale musíme si přiznat, že vinu také často zlehčujeme nebo hledáme výmluvy. Žáci se mají konfrontovat s lidskou zkušeností: když se člověk setká po přiznání viny s láskyplným odpuštěním, je to pro něj výzva ke změně vlastního jednání.
Vzdělávací obsah:
Vína a odpuštění ve světle přirozené morálky Křesťanský pohled na vinu a odpuštění Reflexe zacházení s vlastní vinou
8.5.24 SVÁTOST SMÍŘENÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit svátost smíření jako uzdravující děj, v němž Bůh staví člověka v síle Ducha Svatého na počátek nového života ve společenství. Žáci mají klasifikovat hřích jako překážku ve vztahu ke Kristu.
Vzdělávací obsah:
Prohloubení významu svátosti smíření jako obnovy živého vztahu k lidem a ke Kristu
8.5.25 JEŽÍŠ OSVOBOZUJE OD HŘÍCHŮ
Očekávaný výstup:
Žáci mají odhadnout vzájemný vztah tří skutečností: dědičný hřích, tajemství vykoupení a křtu. Žáci mají objasnit velikonoční události jako Kristovo vítězství nad zlem.

Vzdělávací obsah:
Dědičná vina Podstata svátosti křtu Kristus – Vykupitel člověka Ježíš zemřel za naše hříchy podle Písma (KKC 601)
8.5.26 VZKŘÍŠEN K NOVÉMU ŽIVOTU
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit, jak se ve vzkříšení ukázala Boží láska jako silnější než lidský hřích.
Vzdělávací obsah:
Ježíš Kristus zemřel za naše hříchy a vstal z mrtvých, aby ukázal, že Boží láska je silnější než lidská provinění
8.6 Přijmout zodpovědnost
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Přírodopis:</i> fylogeneze a ontogeneze člověka, životní styl <i>MKV:</i> princip sociálního smíru a solidarity
8.6.27 JAK SE ROZHODNOUT
Očekávaný výstup:
Žáci si mají osvojit kritéria pro rozhodování mezi větším a menším zlem a mezi větším a menším dobrem. Žáci mají rozlišit, že znalost Desatera nám dává orientaci v základních hodnotách, ale nezbavuje nás povinnosti rozhodovat se mezi větším a menším zlem a větším a menším dobrem.
Vzdělávací obsah:
Příběhy s mravním dilematem Zásady rozhodování
8.6.28 ODPOVĚDNOST V RODINĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají na základě uvědomění si svého postavení v rodině řešit rodinné konflikty. Žáci mají rozšířit své chápání smyslu čtvrtého přikázání nejen jako požadavku na bezpodmínečnou poslušnost dětí vůči rodičům, ale také jako zodpovědnost dospělé generace za stárnoucí generaci, které patří úcta, nikoli almužna. Žáci mají diskutovat napětí mezi vnitřní poslušností vůči autoritám a nutností odepřít poslušnost, je-li autority zneužito.

Vzdělávací obsah:
Prohloubení čtvrtého přikázání Výchova ke schopnosti hledat kompromis při řešení mezigeneračních konfliktů Poslušnost vůči autoritám Příklady zneužití autority a příklady manipulujícího jednání Reflexe vlastního vztahu k autoritám
8.6.29 CENA ŽIVOTA
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit, proč důstojný lidský život je první hodnotou, za kterou jsme zodpovědní. Žáci mají specifikovat zodpovědnost člověka za rozvoj všech tří rozměrů lidského života: tělesného, duševního i duchovního.
Vzdělávací obsah:
Reflexe vlastního žebříčku hodnot Prohloubení pátého přikázání Posvátnost lidského života (KKC 2258)
8.6.30 TOUHA PO LÁSCE
Očekávaný výstup:
Žáci mají pojmenovat, že kořenem lásky je touha člověka překročit sám sebe. To je základ jeho touhy po lásce lidské i Boží. Žáci mají diskutovat o tom, jak se dá touhy po lásce také zneužívat.
Vzdělávací obsah:
Touha člověka překročit sám sebe jako základ touhy člověka po lásce k člověku i k Bohu Příklady ze světové literatury zachycující lidskou touhu po lásce
8.6.31 ZROZENÍ K LÁSCE
Očekávaný výstup:
Žáci se mají naučit rozlišovat mezi láskou mezi přáteli, láskou ve vztahu muže a ženy, láskou rodičovskou a láskou k Bohu. Žáci mají vyjádřit skutečnost, že láska je umění, kterému se musíme učit.
Vzdělávací obsah:
Přátelství a láska Láska jako cesta k naplnění života Zneužití tužeb člověka Prohloubení šestého přikázání

8.6.32 VLASTNIT A DAROVAT
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit, že sedmé přikázání vybízí k pravé svobodě ve vztahu k osobnímu majetku, tj. být svobodný pro dávání, nebýt závislý na majetku.
Žáci mají objasnit souvislost, že toto přikázání se vztahuje i k právu všech lidí užívat bohatství země.
Vzdělávací obsah:
Sociální učení církve Výchova k prosociálnímu jednání Prohloubení sedmého přikázání Sk 20,35 Jk 2,15–17
8.6.33 SLOVA JSOU JAKO PEŘÍ
Očekávaný výstup:
Žáci mají objasnit závažnost vyřčeného slova pro důvěryhodnost vztahů mezi lidmi.
Žáci mají diskutovat o vytváření vztahů důvěry, které také ostatním umožní důvěřovat.
Vzdělávací obsah:
Verbální a neverbální komunikace Pravdivost a otevřenost v komunikaci Následky pomluv a zkreslování skutečnosti „Používání masky“ a hraní rolí v nedůvěryhodném prostředí Cvičení v důvěryhodné komunikaci
8.7 Důvěřovat v budoucnost
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV: osobnostní rozvoj, psychohygiena
8.7.34 NOVÁ NEBESA A NOVÁ ZEMĚ
Očekávaný výstup:
Žáci mají vysvětlit souvislost obrazů společenství Boha s lidmi na začátku a na konci Bible
Žáci mají shrnout své představy naplněného Božího království.
Vzdělávací obsah:
Ráj a nový Jeruzalém Kristus – Alfa a Omega Gn 2,8–14 Zj 21,1.3–5a

9. třída - Víra v životě křesťana

Vazba učiva 9. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci v jednotlivých ročnících probírali naukové bloky Starého a Nového zákona, které si propojili a vnímali tak naplnění příslibů Starého zákona v Novém. Zároveň zkoumali jejich dopad na život církve. Pracovali přitom s informacemi, které efektivně využívali v procesu učení. Jsou motivováni k dalšímu studiu těchto souvislostí.
- Žáci na konci základního vzdělávání operují se specifickými náboženskými pojmy jako je např. spása, vykoupení, věčný život apod. Pronikli do symbolického myšlení. Ročníkovým symbolem jsou otevřené dveře jako znamení vstupu do dospělosti a otevřenost vůči světu.
- Tematický celek 9.5 propojuje biblický pohled na stvoření s poznatky přírodovědných vědeckých disciplín.
- Žáci nejen poznávali smysl a cíl učení, ale chápou jeho význam nejen pro tento život, ale i jeho přesažnost do věčnosti. Vnímají důležitost znalosti křesťanského učení pro život křesťana a dokáží je zdůvodnit.

Kompetence k řešení problémů

- Na konci školní docházky žáci dokáží pojmenovat problémy a hledat cestu k jejich kořenům. Dokáží pojmenovat souvislosti mezi poselstvím evangelních příběhů a situacemi běžného života. Dokáží popsat aplikaci přístupů osobností, které jsou vzorem víry, na problémy dnešního člověka.
- Žáci činí uvážlivá rozhodnutí a uvědomují si jejich důsledky i svoji zodpovědnost za ně. Jsou schopni je obhájit na základě lásky k bližnímu a z hlediska spásy. Výsledky svých činů konfrontují s druhými a hodnotí ve světle morálních hodnot.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou schopni sdílet své názory a zkušenosti s ostatními, vyslovovat je ve hře, v pohybu, v hudbě a ve výtvarných projevech.
- K diskuzím a získávání poznatků o celosvětové církvi a diskutovaných problémech žáci využívají internet, informační databáze, televizní programy, videoprogramy, prezentace apod.

Kompetence sociální a personální

- Žáci umějí diskutovat, připravovat si fakta k diskusi, nalézat pro i protiargumenty. Diskuse je vedena v klimatu efektivní spolupráce a vzájemného naslouchání za účelem dalšího poučení ze zkušenosti druhých či nalezení nových cest k řešení (9.2, 9.5).
- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření obrazu o sobě (9.1, 9.2)

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovskokřesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv

(viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují. • Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultury evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur. • Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování všechny světu. Kompetence pracovní • Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výdělku zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.
9.1 Otevřenost jako předpoklad a důsledek víry
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata: <i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu <i>OSV - komunikace mezi lidmi, smysl a postoj k utrpení a bolesti</i>
9.1.1 OTEVŘÍT SE SOBĚ I DRUHÝM
Očekávaný výstup: Žák má objasnit, že sebesdílení znamená víc, než jen hovořit s ostatními: být otevřen pro druhé a dávat něco ze sebe sama.
Vzdělávací obsah: Vzájemné sdílení jako důležitý předpoklad společenství Vzájemně se sdílet a vyslovovat ve hře, v pohybu, v hudbě, ve výtvarných projevech
9.1.2 BOHU DŮVĚŘUJI
Očekávaný výstup: Žák diskutuje o různých životních prostředích, kterými prochází a která na něj čekají, a sdílí se s ostatními se svým strachem z nejistoty a změny. Žák se má seznámit s příběhem Ezaua a Jáкова a na jeho základě reflektovat důvěru dnešního člověka v Boha.
Vzdělávací obsah: Ezau a Jákob jako příběh narůstající důvěry v Boha Příklad zkušenosti, kdy Bůh se sdílí s člověkem Gn 27.–32. kap.

9.1.3 JÍT DO ŽIVOTA S BOHEM
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, proč je vzájemné sdílení důležitý předpoklad nejen společenství člověka s člověkem, ale také člověka s Bohem. Žák má zopakovat vybrané evangelijní příběhy a pojmenovat v nich znamení Boží blízkosti.
Vzdělávací obsah:
J 10,9n V Ježíši Kristu se Bůh přibližuje lidem Mk 3,1–6; Mk 5,1–20; L 7,11–17; L 8,22–25
9.1.4 NĚKDY TAKÉ MŮŽEŠ POTKAT BOLEST
Očekávaný výstup:
Žák má vysvětlit křesťanský pohled na smysl utrpení a sílu křesťanské naděje. Žák má aplikovat křesťanský postoj k utrpení druhého do běžného života - být připraven těšit, pomáhat a navštěvovat.
Vzdělávací obsah:
Křesťanský smysl utrpení Biblické výpovědi o lidském utrpení (Job, žalmy) a o postojích k utrpení druhého člověka
9.2 Lidé hledají Boha
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>MK: kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity</i>
9.2.5 OTÁZKY STARÉ JAKO LIDSTVO SAMO
Očekávaný výstup:
Žák má pojmenovat základní existenciální otázky lidí a diskutovat o možných odpovědích na ně.
Vzdělávací obsah:
Existenciální otázky typu: „Proč jsem na světě?“, „Odkud jsem?“, „Má můj život smysl?“ a odpovědi různých filosofii a náboženství Nabídka křesťanství Napětí mezi nemožností najít vyčerpávající odpověď a nutností vytrvat v celoživotním hledání
9.2.6 ODPOVĚĎ NĚKTERÝCH SVĚTOVÝCH NÁBOŽENSTVÍ: HINDUISMUS A BUDDHISMUS
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat základní myšlenky hinduismu a buddhismu a pojmenovat shodné a rozdílné prvky obou náboženství s křesťanstvím. Žák má popsat rozdíly v přístupu buddhismu a křesťanství k bolesti.

Vzdělávací obsah:
Symboly světových náboženství a jejich geografické rozložení ve světě Hinduismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti) Buddhismus (základní myšlenky, pojmy a osobnosti)
9.2.7 ČÍNSKÝ UNIVERSISMUS A ISLÁM
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat základní myšlenky čínského universismu (konfucianismus, taoismus). Žák se má blíže seznámit s islámem jako s náboženstvím, se kterým nás spojuje postava Abrahama, a popsat současnou situaci vztahů islámských zemí k ostatnímu světu.
Vzdělávací obsah:
Čínský universismus (základní pojmy, myšlenky, osobnosti) Islám (základní pojmy, myšlenky, osobnosti, shodné prvky s křesťanstvím)
9.3 Náboženství vyvoleného národa
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu <i>MK:</i> kulturní difference, lidské vztahy, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
9.3.8 BŮH SE ZJEVUJE V DĚJINÁCH
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat vyvolený národ jako Hospodinův lid Smlouvy. Žák má vysvětlit společné a rozdílné prvky křesťanství a židovství.
Vzdělávací obsah:
Bůh se dává poznat v dějinách Izraele a uzavírá s vyvoleným národem „smlouvu“ Bůh jako věrný průvodce izraelského národa Osobnosti izraelského národa: Abraham, Noe, Mojžíš... Židovské očekávání příchodu Mesiáše
9.3.9 CESTA IZRAELE DĚJINAMI
Očekávaný výstup:
Žák má prokázat základní znalost dějin židovského národa jako jednoho z nejvíce zkoušených národů na světě, který si dokázal přes všechna utrpení zachovat víru v jediného Boha. Žák má vyjmenovat hlavní památky starého Izraele, které se dochovaly do dnešních dnů a popsat současnou politickou situaci Izraele.
Vzdělávací obsah:
Přehled hlavních událostí dějin Izraele od starověku až do dnešních dnů Budování nového státu Izrael a spory o území Základní svátky u současných příslušníků židovského náboženství

9.4 Bůh se stal člověkem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Český jazyk a literatura: dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu OSV: osobnostní a sociální rozvoj – mezilidské vztahy
9.4.10 DLOUHO OČEKÁVANÝ VYKUPITEL
Očekávaný výstup:
Žák má popsat souvislost mezi prorocstvími o Mesiáši, která byla známá již mnoho století před Ježíšovým narozením, a příchodem, životem, smrtí a zmrtvýchvstáním Ježíše Nazaretského podle křesťanského učení. Žák má objasnit, že Ježíš nepřichází zachránit jeden národ nebo odstranit bídu světa, ale přichází zachránit pro věčnost.
Vzdělávací obsah:
Advent jako očekávání záchrany pro všechny lid Křesťanská víra v Mesiáše, který bude mnoho trpět a vezme „na sebe viny mnohých“ Mesiánské předpovědi, ve kterých lidé nacházejí naději na záchranu
9.4.11 JEŽÍŠ HISTORICKÝ
Očekávaný výstup:
Žák má na základě odkazů na prameny prokázat, proč je Ježíš skutečnou historickou postavou.
Vzdělávací obsah:
Prameny vypovídající o historicitě Ježíše Nazaretského Ježíš jako historicky doložená postava
9.4.12 JEŽÍŠ, SYN BOŽÍ, MESIÁŠ A PÁN
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat argumenty víry: proč křesťané vidí v Ježíši slíbeného Zachránce a Božího Syna.
Vzdělávací obsah:
Ježíšovo božství Evangelijní zprávy o zázracích odporujících přírodním zákonům a ukazujících na Kristovu božskou moc Zmrtvýchvstání jako předpoklad naší víry (1 K 15,17–22) Pojetí Krista v Janově evangeliu: Kristus jako Slovo sjednocené s Bohem (J 1,1–14) Pojetí Krista u svatého Pavla (F 2,6–11)
9.4.13 JEŽÍŠ – UČITEL
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, v čem je jádro radostné zvěsti a interpretovat pravidla lásky k Bohu a bližním. Žák má vyvodit závěry pro aplikaci uvedených pravidel jako vnášení evangelia do života.

Vzdělávací obsah:
Podstata Ježíšovy radostné zvěsti (Mt 4,17) Základní zásady pro život v Božím království: – zlaté pravidlo (Mt 7,12) – přikázání lásky (Mt 22,37–39) – přikázání vzájemné služby (J 13,14n) – nové přikázání (J 15,17)
9.4.14 KŘESŤANSKÉ CÍRKVE
Očekávaný výstup:
Žák má popsat specifika jiných křesťanských církví a společné základy víry. Žák má vysvětlit podstatu ekumenismu mezi křesťanskými církvemi a popsat jeho projevy.
Vzdělávací obsah:
Křesťanské církve a denominace u nás Ekumenismus Prostor pro spolupráci: nasazení za mír, důstojnost člověka a sociální spravedlnost Síla společné modlitby
9.5 Stvoření, dar a úkol
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Přírodopis:</i> vědecké hypotézy o původu světa, vývojová teorie <i>VDO:</i> občan, občanská společnost a stát <i>EV:</i> lidské aktivity a problémy životního prostředí
9.5.15 ZPRÁVA O STVOŘENÍ
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat biblickou zprávu o stvoření jako obraz ukazující na Boží dílo a úkol, který člověk jako součást stvoření má. Žák má objasnit svět jako Boží dílo a vysvětlit myšlenku, že Bůh svěruje lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle.
Vzdělávací obsah:
Biblická zpráva o stvoření (Gn 1,1–2,4) Výchova ke schopnosti objevovat a interpretovat skryté i otevřené výpovědi o Bohu
9.5.16 VĚDA A VÍRA
Očekávaný výstup:
Žák má popsat některé hypotézy o stvoření světa a vysvětlit, že věda a víra nestojí v rozporu.
Vzdělávací obsah:
Věda a víra – dvě nezávislá odvětví hledající pravdu Některé vědecké hypotézy o vzniku světa

9.5.17 EVOLUČNÍ TEORIE
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, proč vývojová teorie není překážkou v přijetí víry v Boha.
Žák má objasnit, že člověk jako celek je dílem velké Boží lásky a ústředním bodem Božího zájmu.
Vzdělávací obsah:
Vznik a vývoj života podle evoluční teorie
9.5.18 SPOLUPRACOVAT NA DÍLE STVOŘENÍ
Očekávaný výstup:
Žák má diskutovat o stvoření jako o daru a vyvodit z toho odhodlání chovat se k němu zodpovědně.
Žák má objasnit, proč není v Božím plánu, abychom svými nemoudrými rozhodnutími, často jen v zájmu vyšších zisků, devastovali zemi bez omezení.
Vzdělávací obsah:
Bůh svěří lidem svět, aby měli podíl na jeho stvořitelském díle (Ž 8,5–7; Gn 1,27–28).
Etika životního prostředí z křesťanského pohledu
9.6 Bůh a člověk
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> dojmy z četby, reprodukce, rozlišení a rozbor biblického textu
<i>Výchova k občanství:</i> lidská setkání, vztahy mezi lidmi, zásady mezilidského soužití
<i>OSV:</i> osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
9.6.19 JAKO MUŽ A ŽENA
Očekávaný výstup:
Žák má vyjádřit vlastními slovy, co znamená vlastní sebepřijetí a vysvětlit, proč základním předpokladem přátelství je otevřít se, radovat se s druhými, soucítit s nimi a odpouštět.
Žák má objasnit, jakým způsobem je v láskyplném setkání Boží přítomnost a proč křesťané považují svátost manželství za znamení lásky a Boží blízkosti.
Vzdělávací obsah:
Setkávání cestou vcítění se do druhého
Boží obraz člověka jako společenství muže a ženy (Gn 2,22)
Příklady mužských a ženských vzorů
Hledání a uskutečnění sociální role muže a ženy
9.6.20 BŮH JE LÁSKA
Očekávaný výstup:
Žák má na základě vybraných úryvků z Písma svatého objasnit, že Bůh je Láska a miluje všechny lidi.
Žák má interpretovat příklady prokazování lásky k bližním a reflektovat vlastní zkušenost s přijetím nebo darováním.

Vzdělávací obsah:
Reflexe obohacujících setkání a zlých střetnutí Odhodlanost opětovně se setkání otevírat, protože jen tam, kde přebývá láska, můžeme zažívat Boha, který se projevuje jako láska Svědectví Bible o Boží lásce k nám a o příkazu vzájemné lásky mezi lidmi (1 J 4,9–11)
9.6.21 ČLOVĚK ODPOVÍDÁ NA BOŽÍ LÁSKU
Očekávaný výstup:
Žák má vyhledat odpovědi na Boží lásku na příkladech života současných lidí a srovnat je se starozákonními příběhy. Žák má popsat skryté formy náboženského fundamentalismu uvnitř církve.
Vzdělávací obsah:
Negativní odpovědi lidí na Boží lásku a srovnání s některými biblickými obrazy: – V Boha nevěřím, chci si dělat, co se mi zlíbí (Gn 6,5–8,22; Gn 18,16–19,27). – Chci být jako Bůh (Gn 3. kap.; Gn 11,16). Výchova ke schopnosti neodsoudit druhého za jeho životní názor
9.6.22 JSEM OBRAZEM BOŽÍ LÁSKY – CHCI PLNIT BOŽÍ VŮLI
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat poznatky ze života sv. Pavla (Sk 9,11–22; Ga 1,11–24) ve vztahu k povolání člověka Bohem k úkolu hlásání evangelia. Žák má popsat, jaké „hřivny“ od Boha dostávají lidé a jak by s nimi měli nakládat.
Vzdělávací obsah:
Obraz Boha v každém člověku Specifické úkoly a poslání každého člověka Boží vůle jako vědomé uskutečnění své životní cesty
9.7 Život v jednotě s Bohem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Výchova k občanství:</i> vztahy mezi lidmi <i>OSV:</i> sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice
9.7.23 VNITŘNÍ ŽIVOT ČLOVĚKA
Očekávaný výstup:
Žák má popsat souvislost mezi schopnostmi dívat se, naslouchat, chápat, hovořit... a pochopení skutečnosti, ve které může zasvitnout hlubší dimenze. Žák má objasnit, že ve svátostech zažívá křesťan Boží blízkost způsobem, který oslovuje také smysly. Žák má objasnit symboliku a význam svátostí.
Vzdělávací obsah:
Svátosti – „smyslů plná“ znamení Boží blízkosti člověku, které se uskutečňují v Kristu skrze církev

9.7.24 MODLITBA – DIALOG S BOHEM
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat modlitbu jako osobního dialog s Bohem, objasnit osobní důvody lidí k modlitbě a popsat její nejrozšířenější formy. Žák má interpretovat jednotlivé prosby modlitby „Otče náš“.
Vzdělávací obsah:
Druhy modlitby Modlitba soukromá, ve společenství, modlitby celé církve Denní modlitba církve
9.7.25 ŽÍT EVANGELIUM
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit různé podoby života podle Ježíšova následování, s jednotou Boží a bliženecké lásky, jednotou života a modlitby a jednotou smrti a zmrtvýchvstání. Žák má demonstrovat, jak se v následování Ježíše Krista utváří křesťanský životní styl.
Vzdělávací obsah:
Boží slovo jako způsob Boží přítomnosti mezi námi Výchova ke schopnosti uvědomit si zvláštní nárok Bible jako zdroje výpovědi o Bohu
9.8 Žít ve společenství
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
Výchova k občanství: vztahy mezi lidmi. Výtvarná výchova: komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření OSV: sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice
9.8.26 RODINA
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit rodinu jako optimální Bohem chtěné společenství osob, které je zaměřeno k blahu svých členů a k přijetí a výchově dětí. Žák má popsat potíže mladých lidí ve vztahu k rodičům a interpretovat je jako součást a důsledek postupného procesu osamostatňování.
Vzdělávací obsah:
Rodina jako nejmenší společenství církve Formy vzájemného soužití dvou lidí

9.8.27 MEZILIDSKÉ VZTAHY
Očekávaný výstup:
Žák má popsat existenci různých typů vztahů mezi lidmi založených na přirozených sympatiích a jejich obecné zákonitosti. Žák má objasnit lásku k bližním jako nezištnou bliženskou láskou, která je obrazem naplnění Ježíšova přikázání lásky.
Vzdělávací obsah:
Vztahy mezi lidmi a kvalita mezilidských vztahů Ježíš od nás žádá lásku takových kvalit, jakou miloval on nás (Mt 25,40; 1 J 4,7). Nezištná láska k bližním (caritas) jako hlavní zásada Božího království
9.8.28 KŘESŤANSKÉ SPOLEČENSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat křesťanský život podle Ježíšova obrazu jako uskutečňované a prožívané lidství v jeho plné hloubce. Žák má popsat příklady živých společenství ve svém okolí.
Vzdělávací obsah:
Společenství v církvi Společenství při bohoslužbě a ve farnosti Místní církve
9.8.29 SPOLEČENSTVÍ CÍRKVE
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit církev jako společenství a jako základní svátost. Žák má popsat zápas církve o uskutečňování Ježíšova odkazu.
Vzdělávací obsah:
Církev Ježíše Krista – církev lidí Podstatná znamení církve: slovo, vzájemná láska, svátost, modlitba Úřad a služba v církvi
9.8.30 JEDNOTA V MNOHOSTI
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit církev jako jednotu v mnohosti a poznávat církev v mnoha různých formách. Žák má pojmenovat formy života zasvěceného Bohu a předpoklady pro udělení svátosti kněžství.
Vzdělávací obsah:
Obrazy církve v Bibli: Boží lid na cestě, vinný kmen, cesta, tělo... Povolání ke svátostnému kněžství nebo k Bohu zasvěcenému životu

9.8.31 ŘÁDY A SPIRITUALITY
Očekávaný výstup:
Žák má popsat různé formy utváření života a souvislost s hledáním vlastních odpovědí na existenciální otázky. Žák má popsat působení některých řádových společenství a spiritualit u nás.
Vzdělávací obsah:
Řádová společenství a některá hnutí a spirituality Centra významných řádových společenství u nás
9.8.32 ZNÁMOST A MANŽELSTVÍ
Očekávaný výstup:
Žák má popsat otevřený prostor pro hledání své cesty ke svatosti. Žák má objasnit jednotu těla, duše a ducha jako podstatný úkol učit se jemnému vztahu k sobě samému i k ostatním, učit se přijímat své vlastní tělo a plně být mužem nebo ženou.
Vzdělávací obsah:
Odpovědná známost Liturgie svátosti manželství, manželský slib
9.8.33 JDĚTE DO CELÉHO SVĚTA
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, jak se v setkávání s Bohem odehrává proces nalézání smyslu a nalézání vlastního lidství, jehož formou je křesťanský životní styl. Žák má objasnit, jakým způsobem Ježíš na každého křesťana vznáší požadavek hlásání evangelia (Mk 16,16) a jaké má toto hlásání formy.
Vzdělávací obsah:
Zralá víra ve zralé osobnosti Výzva ke hledání a odkrývání životního smyslu